

Voorwoord

Deze bundel kadert in de studienamiddag *Grensoverschrijdend gedrag van zorgverstrekkers*

Georganiseerd door Similes en UilenSpiegel op 7 maart 2006 te Leuven

Met het aanklaarten van dit onderwerp willen we niet de gezondheidszorgsector in het algemeen viseren. Dat zou een onterechte kaakslag zijn voor de vele hulpverleners die hun patiënten behoorlijk en gewetensvol bijstaan. We willen wel reële problemen van grensoverschrijdend gedrag door bepaalde zorgverstrekkers belichten. Deze zorgverstrekkers vormen weliswaar een minderheid, maar de emotionele en psychische schade die zij hun patiënten berokkenen is bijzonder groot en verdient daarom onze onverdeelde aandacht.

Deze bundel bevat acht anonieme getuigenissen en enkele gedichten van slachtoffers van grensoverschrijdend gedrag door zorgverstrekkers. Deze teksten werden ons toegestuurd als reactie op de oproep (zie blz. 4) die we lanceerden bij de leden van UilenSpiegel, binnen de sector geestelijke gezondheid en in de pers. De pers besteedde nauwelijks aandacht aan onze oproep, we laten in het midden waarom.

Onze oproep leverde echter niet de spontane return die men zou verwachten. Voor de lage respons zijn meerdere verklaringen mogelijk. Slachtoffers van grensoverschrijdend gedrag staan waarschijnlijk niet allemaal te popelen om te getuigen over wat hen overkomen is. Om te kunnen getuigen, moeten ze zich eerst kunnen onttrekken aan de macht van de zorgverstrekker, aan de schuldgevoelens, de schaamte, ... De organisatie UilenSpiegel is (nog) niet bekend bij het brede publiek, en voor een slachtoffer is het niet vanzelfsprekend om het vertrouwen te schenken aan een vereniging die men amper of niet kent. Het is sowieso niet evident om pijnlijke gebeurtenissen en gevoelens in woorden te vatten en op papier te zetten.

De acht getuigenissen, het bilan van deze oproep, zijn divers. UilenSpiegel heeft niet geoordeeld of één of andere getuigenis in deze bundel al dan niet op zijn plaats zou zijn. We verzekerden de lezers van de oproep dat we hun authentieke getuigenis zonder meer zouden respecteren, ook wat taalgebruik betreft. Twee slachtoffers, een man en een vrouw, besloten uiteindelijk niet te getuigen omdat ze door hun psychiaters bedreigd werden met een aanklacht.

De getuigenissen zijn genummerd van 1 tot en met 8. Belangrijk bij het lezen ervan is dat de getuigenissen 1 en tot en met 4 kaderen in de geestelijke gezondheidszorg terwijl 5 tot en met 7 te situeren zijn in de somatische gezondheidszorg. Getuigenis 8 gaat over echtelijk geweld door een zorgverlener wat niet onmiddellijk 100 % bij het onderwerp van de studiedag past. Hiervoor is de pers mee verantwoordelijk, die onze oproep heeft verkort en waardoor de nuancering van onze oproep verdween. Na overleg met deze getuige, die op de hoogte is van de inzet van de studienamiddag, hield zij eraan haar getuigenis in deze bundel te behouden.

De bundel ontstond op initiatief van de vzw UilenSpiegel, met als intentie om de slachtoffers te verenigen en hun belangen te verdedigen. De idee om een studienamiddag rond grensoverschrijdend gedrag van hulpverleners te organiseren, ontstond meer dan een jaar geleden, naar aanleiding van mijn telefoongesprekken met een zekere Nelly.

Nelly, een slachtoffer, vertelde over wat haar overkomen was, over haar dader en over het proces dat ze uiteindelijk verloor. Hoewel ik natuurlijk enkel haar versie hoorde, twijfelde ik geen moment aan de waarheid van haar schrijvende verhaal.

Nelly werd de daaropvolgende maanden mijn mentor, de stuwende en sturende kracht achter mijn handelen in de voorbereiding van de studienamiddag van vandaag. Een belangrijke leidraad voor haar was het boek van Peter Rutter *Er zijn grenzen ! – Seks als machtsmisbruik van hulpverleners met hun vrouwelijke cliënten*, uitgegeven door het Spectrum. Ik liet mij door haar ervaringsdeskundigheid leiden. Zelf werd ik in een ver verleden als kind geconfronteerd met grensoverschrijdend gedrag, weliswaar in een ander verband, buiten de gezondheidssector. Ik was toen te klein en te zwak om verantwoordelijk op te treden. Ik was machteloos, een blinde getuige als het ware. Een blinde getuige wil ik al geruime tijd niet meer zijn.

Nelly bracht mij het onderscheid bij tussen verkrachting, incest en grensoverschrijdend gedrag van zorgverstrekkers, waaronder therapeutische incest. Vaak hadden we turbulente gesprekken. Mijn onzekere, trage zoektocht om de problematiek ten gronde te begrijpen botste met haar boze, ongeduldige kreten om gerechtigheid en eerherstel.

Juridisch hebben de enkele slachtoffers die de moed hebben hun dader aan te klagen, het bijzonder moeilijk. Slachtoffers met een psychiatrisch verleden en statuut bevinden zich binnen justitie meer dan eens in een nadelige positie. Hun psychiatrisch label wordt in rechtbanken door de verdediging van de dader vaak gebruikt om hun geloofwaardigheid te ondermijnen. Daders gebruiken het argument van wederzijdse toestemming om hun verantwoordelijkheid af te wijzen. UilenSpiegel is van oordeel dat seksuele handelingen met de patiënt binnen een zorgrelatie ronduit verboden zouden moeten zijn. De patiënt verkeert in een bijzonder kwetsbare afhankelijkheidspositie en verwacht zorg met respect. Voelt de zorgverstrekker zich aangetrokken door een patiënt, dan moet hij zichzelf zonder meer beheersen.

Het is shockerend om mails te lezen van slachtoffers die misbruiken signaleren die nog aan de gang zijn; shockerend wanneer je hoort dat er meerdere slachtoffers zijn van één bepaalde dader; shockerend ook omwille van mijn onvermogen, om dergelijke slachtoffers doeltreffend te helpen.

Als lid van de federale commissie voor de rechten van de patiënt stoot ik op de beperkingen in de wet op de patiëntenrechten. Deze wet voorziet hier niets: Laagdrempelige en toegankelijke meldingspunten, meldingsplicht... waar en hoe? Slachtoffers menen dat ombudsdiensten en klachtenbemiddelaars niet dadelijk het soort functies zijn die grensoverschrijdend gedrag van zorgverstrekkers kunnen verhelpen. Althans, dat is wat een klachtenbemiddelaar me zelf vertelde.

Het thema van vandaag is er mogelijk één van believers en non-believers, juist omwille van de moeilijke bewijslast. Wij beseffen dat er patiënten bestaan die *fictieve belevingen* hebben die hun zorgverstrekker in een kwalijk daglicht kunnen stellen. Deze mensen hebben weliswaar ook recht op hun verhaal én op zorg, maar vandaag focussen wij op die groep van slachtoffers die wel degelijk grensoverschrijdend gedrag hebben meegemaakt. Uit onderzoek blijkt dat onterechte beschuldigingen bijzonder uitzonderlijk zijn en volgens hem lager liggen dan 1% procent. (naar een onderzoek van geregistreerd psycholoog Gary Richard Schoener uit de VS - www.walkin.org, bron: Tanja Zondervan)

Centraal staat de kwaliteit en democratisering van de gezondheidszorg, en vooral de bescherming van de zwakkere en kwetsbare mensen in onze samenleving. We doen bij deze een oproep aan de overheid om de nodige extra beleidsmaatregelen te nemen opdat haar burgers optimaal beschermd zouden worden: een betere preventie en gepaste beteugeling zijn meer dan noodzakelijk. We vragen aan de gezondheidszorgsector, inclusief de orde van geneesheren, om actief haar verantwoordelijkheid op te nemen ten aanzien van grensoverschrijdend gedrag. Deze bundel geeft een stem aan de slachtoffers. Het is een signaal. Hoe op dit signaal gereageerd wordt, is een toetssteen voor de geciviliseerde samenleving die we beweren te zijn.

Rafaël Daem, voorzitter UilenSpiegel
Leuven, 7 maart 2006

De oproep

Getuigenissen gevraagd over grensoverschrijdend gedrag van zorgverstrekkers!

Op dinsdag 7 maart 2006 organiseren wij een studienamiddag over *grensoverschrijdend gedrag van zorgverstrekkers ten aanzien van patiënten*.

Onder grensoverschrijdend gedrag verstaat men: het psychisch of fysiek lastigvallen van personen met psychische problemen door hulpverleners (psychiaters, huisartsen, verplegers...). Het gaat dus om ongewenst gedrag dat afbreuk doet aan de waardigheid van de betrokkene. Lichamelijk, verbaal of non-verbaal gedrag, en ook geweld, aanranding of verkrachting vallen eronder.

De studiedag komt er op aandringen van enkele slachtoffers van *grensoverschrijdend gedrag* die het onderwerp daarmee uit de taboesfeer wensen te halen. Immers, slachtoffers van geweld, aanranding of verkrachting in de gezondheidszorg worden zelden of nooit gehoord, laat staan geloofd. Vaak worden ze zelf met de vinger gewezen: ze fantaseren, willen bewust een hulpverlener in diskrediet brengen of zich voor één of ander revancheren door middel van een opgeklopt verhaal, ... Dergelijke beschuldigingen leiden uiteraard tot gevoelens van onbegrip, machteloosheid, innerlijke verscheurdheid door intense pijn en woede, ondraaglijke schuldgevoelens, wanhoop, ... bij het slachtoffer dat door gebrek aan erkenning van het misbruik nooit aan de verwerking van het trauma kan beginnen.

Om de eis om erkenning van grensoverschrijdend gedrag in de gezondheidszorg kracht bij te zetten, en de vraag naar structurele maatregelen ertegen te documenteren en te onderbouwen, zijn wij op zoek naar mensen die schriftelijk willen getuigen over het misbruik of het geweld dat ze in een hulpverleningssituatie meemaakten. Die getuigenissen zullen worden gebundeld en tijdens de studiedag aan de deelnemers worden overhandigd. Uiteraard zal de anonimiteit van alle betrokkenen volstrekt worden gerespecteerd. Alle verhalen zijn welkom, ook al mocht de betrokkene zijn of haar verhaal niet voor publicatie in de bundel ter beschikking willen/durven stellen.

Getuigenissen van een tweetal pagina's opgebouwd rond de vragen *wie, wat, waar, wanneer* en met een beschrijving van de afloop van het misbruik (klacht neergelegd bij ombudsman, rechtbank, directie, ... en wat daarmee gebeurd is) kunnen worden bezorgd op onderstaand post- of e-mail adres. Daar kan men ook terecht voor informatie over de studiedag.

uilenspiegel@uilenspiegel.net

Getuigenis 1

Mijnheer X was net zo afhankelijk van mij als ik van hem.

Pas jaren later kon het tot me doordringen dat dit echt wel een ongezonde situatie was en eigenlijk mijn zelfwaardegevoel nog meer deed afbrokkelen.

Vorige week kreeg ik jullie brief *Getuigenissen gevraagd over grensoverschrijdend gedrag van zorgverstrekkers!*

Ik las de brief, herlas de brief nog eens. Vanaf de eerste moment was mijn interesse gewekt en wist ik dat deze brief op het goede moment kwam. Door een tandoperatie wist ik dat ik een ganse week thuis zou zijn, alleen, en de nodige rust zou vinden om mijn verhaal te mogen, te kunnen, te moeten doen.

Toch be kroop me ook al onmiddellijk de angst van: is het dat wel dat ik heb te doen? gaat mijn verhaal wel de juiste plek krijgen? wat zijn de gevolgen voor mij? enz. enz...

Angstreacties, waarvan ik zelf de angst kreeg.

Ik belde mijn therapeut, die mijn verhaal van misbruik kent en hij stelde me onmiddellijk gerust, zeggende dat dit misschien wel de juiste omkadering zou kunnen worden, een omkadering waarin ik de gelegenheid zou hebben naar buiten te brengen wat ik inderdaad in reeds verschillende momenten trachtte te doen, maar nooit goed wist, waarheen met het verhaal.

Ondertussen ging ik ook te rade bij enkele vriendinnen, die de misbruiker in het verleden ook gekend hebben en ze reageerden in eerste instantie wat sceptisch, maar ook met een betrokkenheid in de zin van: als het dat is wat je moet doen, dan mag je het niet laten.

Nu dat ik al enkele dagen onrustig heb rondgelopen, omdat het me niet meer wil loslaten, kan ik niet meer anders dan pen en papier te nemen en trachten te vertellen wat er ooit is gebeurd met mij, zovele jaren geleden, toen ik nog jong was, open en vrij.

Het gebeurde in de jaren 80-84. Ik studeerde in 1980 af als... in ... In mijn laatste jaar maakte ik een eindwerk rond *schizofrenie* waardoor ik in contact kwam met Mijnheer X.

Hij had reeds enkele jaren een therapeutische leefgemeenschap geopend.

In die tijd was het in ... en omstreken voor mensen in de hulpverlening beroemd, berucht omwille van zijn ongestructureerde aanpak van mensen in psychische nood. Het huis had plaats voor ongeveer 8 bewoners en werden dag en nacht omkaderd door een 16-tal medebewoners uit diverse studierichtingen, vooral criminologen, psychologen, sociaal assistenten. De meeste medebewoners waren studenten of werkten er onder tijdelijke RVA contracten.

Als afgestudeerde... koos ik om daar te willen werken. Ik was geboeid door de structuurloze aanpak en het gezellige van een kleinschalige gemeenschap en aangetrokken tot de charismatische figuur, X die warmte, vreugde en directheid uitstraalde.

Ik kwam graag in die therapeutische gemeenschap werken. Het kon er héél gezellig zijn, er heerste een sfeer van warmte en in dat klimaat zag ik het wel zitten om met gekwetste zogezegd *psychisch gestoorde mensen* te werken.

Het aanwezig zijn samen met mensen in psychische nood vroeg véél engagement van mezelf, ondertussen zie je soms zelf het bos niet tussen de bomen.

De heer X kwam bijna elke dag langs, knuffelde iedereen en deed steeds een hartig woordje met iedereen. Het had iets warm, veroverends... het hoorde er gewoon bij.

Hij had boven een therapieruimte, waarin hij mensen ontving, dit waren de bewoners of mensen

van buiten het huis of medebewoners.

Zo kwam ik ook op een dag bij hem. Ik had met hem een afspraak gemaakt. Ik voelde me niet zo goed.

Ik weet nog heel goed dat eerste gesprek. Het was voor mij een hele stap. Voor de eerste keer in mijn leven dierf ik aan iemand te zeggen dat ik mezelf niet mooi vond en me niet goed voelde in mijn vel. Sinds mijn 19de had ik een boulemieprobleem ontwikkeld en op mijn 22ste was ik in de war, zat verstrikt, wou daaruit geraken en zocht Mijnheer X's hulp op.

Hij nam mij op schoot en troostte me, ik was wat verlegen en onwennig, maar het voelde ook warm aan, hij gaf me immers de aandacht die ik mezelf niet kon geven, hij koesterde me en ik gaf mij er ongeremd aan over. Hij zei steeds tegen me dat hij mij héél mooi vond en dat hij zo graag véél jonger was geweest, want dat hij dan wel met me wilde trouwen. Ik deed hem denken aan een meisje van vroeger, zo zei hij. Verder gebeurde er niets. Ik kwam gevuld van warmte, maar ook een beetje verward van het *teveel misschien* uit zijn therapiekamer.

Ik mocht niets betalen. Hij vroeg nooit aan iemand geld voor zijn therapie, omdat hij als ... genoeg geld had? of ook omdat hij van mening was dat patiënt-zijn of hulpverlener-zijn in verwisselbare rollen konden komen. Ieder heeft zijn problemen, het moest kunnen dat in bepaalde momenten in iemands leven de rollen zouden wisselen.

Aangezien ik zelf problemen had met mezelf paste dit wel in mijn denkpatroon.

Wat ik echter niet kon zien op dat moment, was dat ik zelf extreem kwetsbaar was en vanuit die positie geen weerstand had voor iemand die me liefde gaf, onder welke vorm dan ook. Als hulpverleenster kwam ik in mijn hulpvraag bij de heer X in een dubieuze, dubbele positie terecht, hij was ook mijn werkgever. Al vrij snel ontstonden in de gesprekken, boven in de therapiekamer grensoverschrijdende handelingen, waartegen ik geen verweer had. Onder het mom van regressietherapie knuffelde hij mij, maar dat ging vlug over in seksuele handelingen, die voor mij niet goed aanvoelden, maar waartoe hij in zijn zogezegde liefdevolle houding, toch gemakkelijk toe kon overgaan. Het heette voor hem: seksuele bevrijding, want dat hebben we allemaal nodig, zo beweerde hij.

Zo ben ik in een zéér schaamtevolle situatie gerold waarmee ik tot op de dag van vandaag heb te leven.

Toen ik 22 jaar was heeft hij mij ontmoagd, ja, je leest het goed en nog wel met mijn toestemming. Het gebeurde bij mij thuis. Ik wou ook wel eens weten wat het was. Het was zacht en zonder dat ik het eigenlijk besepte was ik afhankelijk geworden van hem.

We spraken verschillende keren af. Hoeveel het gebeurde weet ik niet meer en met welke frequentie ook niet meer. Als ik het nu probeer op te roepen is het een leeg gat. Het is alsof enkel de eerste keer en mijn stopzegging naar hem toe alleen nog maar in mijn geheugen zit.

Vier jaar heb ik daarover gedaan.

Mijnheer X was net zo afhankelijk van mij als ik van hem. Pas jaren later kon het tot me doordringen dat dit echt wel een ongezonde situatie was en eigenlijk mijn zelfwaardergevoel nog meer deed afbrokkelen.

Dit realiseerde ik pas duidelijk op een moment toen hij op een uitzinnige manier boos werd op mij toen hij hoorde dat ik het aan mijn vriendin, waarmee ik toen samenwoonde, onze contacten had verteld, om de eenvoudige reden omdat ik vond dat ze het moest weten, omdat hij bij ons thuis ging komen en aangezien ze op dat moment zou thuis zijn, vond ik dat zij het mocht weten.

Mijnheer X pretendeerde toch open relaties!?

Maar wat bleek toen; hij was woedend, want wat zou zijn vriendin ervan zeggen, de vrouw waarmee hij toen samenwoonde. Mijn vriendin zou haar mond wel niet kunnen houden. Hoe dierf ik dat te doen: het haar vertellen. Ik had een grote stomiteit gedaan; zo vond hij.

Heel het beeld dat ik van hem had brokkelde af.

Vanaf toen had ik hem niet meer nodig. Het was ronduit oneerlijk.

Ik denk dat ik daarna nog ongeveer een jaar in de therapeutische gemeenschap heb gewerkt, waarbij niemand van elkaar wist wat er zich afspeelde in die therapieruimte. Verschillenden hadden misschien een vermoeden of vertoefden er elk met hun eigen verhaal. Niemand wist iets van elkaar, dat werd zelfs pas jaren later duidelijk toen de therapeutische gemeenschap er niet meer was, maar ik nog wel enkele bewoners en medebewoners zag.

Als ik zo verschillende verhalen van verschillende mensen bijeenbreng, is het voor mij heel duidelijk welk pervers seksueel misbruik daar is kunnen plaatsgrijpen door een zo liefdevolle man, die waarvan we dachten iets vernieuwends, alternatief, verruimends bracht.

Nu moet ik spijtig genoeg zeggen dat de vrolijke, lichte, warme sfeer ook een erg duistere, onmachtige, angstige sfeer heeft gekend, dat nog steeds in de taboesfeer vertoeft.

Het is een publiek geheim, waarmee ik zelf niets kan, omdat het niet gehoord wordt. Ook nu weet ik niet welke weg dit verhaal zal bewandelen.

Ik doe dit verhaal puur voor mezelf, omdat ik het gevoel: *dit onrecht, dit verborgene van de daken te willen schreeuwen-gevoel* kwijt wil...

Het wantrouwen in therapie dat ik daarmee ontwikkeld heb, heeft me toch jaren therapie gekost, op weg van therapeut naar therapeut.

Ik heb er mee leren leven, leren leven met een versplintering, een verwondering, een schaamte in mezelf over hoe ik daar toch heb kunnen aan meedoen.

Ik kan niet voelen dat het seksueel contact me heeft pijn gedaan. Maar des te meer de sfeer, waarin het plaatsvond. Het verborgene heeft mijn integer gevoel naar mannen toe volledig overhoop gehaald, alsof ik besmet ben door oneerlijkheid, een naïeve trut, volledig onderuit gehaald.

Ik durf een stil geloof uitdrukken dat door dit mee te delen aan meerdere mensen, vooral mensen verder van de therapeutische gemeenschap er een weg van genezing kan geopend worden, genezing van een proces, waarmee ik hoop anderen te mogen steunen.

Ik treed hiermee de schaamte voorbij in een vertrouwen dat de juiste mensen op de juiste plek mij hiermee zullen voorhelpen.

Aan alle zorgverstrekkers, d.w.z. aan alle collega's, wil ik kunnen zeggen dat er wel degelijk wolven in schaapskieren rondlopen in de wereld van de Geestelijke Gezondheidszorg!

Zij oefenen doorheen hun positie een ontzettende macht uit.

Dit is een onmenselijk onrecht dat vrouwen/mannen onderdrukt en veroordeelt tot *levende doden*.

Ik beseft dat ik hiermee fel uit de hoek kom. Doch dit is mijn enige mogelijkheid nog. Het is een schreeuw om gerechtigheid voor wat mij is aangedaan toen ik in een zwakke positie om hulp vroeg aan een therapeut.

Ik ben zelf seksueel misbruikt door hem en ik ben niet de enige vrouw, die door hem seksueel misbruikt is, zo bleek vele jaren later – als de schaamte voorbij – we de moed vonden om er met elkaar over te spreken.

Als je in een therapeutische situatie in een seksuele intimiteit terecht komt als hulpvrager wordt je uiteindelijk *geestelijk verkracht*.

En dat kun je lang meedragen.

Hoe paradoxaal toch: je komt om emotionele hulp en je wordt emotioneel verkracht.

Ik druk hiermee mijn wens uit naar alle collega's in de Geestelijke Hulpverlening dat er een

therapie-ethiek wordt uitgewerkt en dat mensen die een seksuele daad stellen in een therapiesituatie kunnen vervolgd worden en ontzegt worden van hun beroep. Ten slotte, jullie beroep wordt door zo'n therapeuten erg in diskrediet gebracht.

Hierbij wil ik ook VZW UILENSPIEGEL danken voor dit initiatief. Zij werken volledig vrijwillig. Zij komen op voor rechten van patiënten. Ik bewonder hen voor hun moed want het komt er toch steeds op neer dat de *zwakke hulpvrager* door zo'n *machtige klootzak* uitgelachen wordt. Ik doe mijn pet af (letterlijk) voor hen en durf hierbij vragen om financiële steun voor deze vrijwilligersorganisatie om hen in de mogelijkheid te stellen dit taboegebeuren meer aan de kaak te stellen.

Toch nog even dit: Wie kan ik vertrouwen? Alleen nog mezelf, met een pleister op de wonde of met een pleister op mijn mond.

Bij deze druk ik de wens uit dit verhaal, volledig zoals ik het geschreven heb te publiceren in de bundel *Getuigenissen gevraagd over grensoverschrijdend gedrag van zorgverstrekkers!*
Danku

Mijn verhaal is nog niet helemaal volledig. Eigenlijk komt het ergste stuk nu nog... en dat is het zwaarste stuk om over te getuigen. Maar het moet!

Op een gegeven dag wordt ik plotseling benaderd door Mijnheer X met de mededeling dat hij wordt aangeklaagd wegens seksuele intimidatie, door een stagiaire. Hij zegt me dat het zou gebeurd zijn op een moment dat ik in de keuken van de therapeutische gemeenschap stond af te wassen. Er was daar inderdaad toen een meisje, die hij knuffelde. De keuken was een smalle gang, zij stonden achter mij en ik wist toen niet op te roepen wat ik gezien had. Wat ik wel weet is dat Mijnheer X steeds aan 't afgeven was over dat meisje in de zin van : uitlachend: allee, kom nou ze zegt dat ik haar verkracht heb, en dan tegen mij: Jij weet wel beter hee, dat is iets dat ik toch nooit zou doen.

Mijnheer X vroeg me toen als zijn getuige om te getuigen dat ik enkel gezien had dat hij haar knuffelde. Dat was ook het enige dat ik gezien had, alhoewel ik wel kon vermoeden dat er meer aan de hand was.

Mijnheer X kwam er vanaf met een geringe geldboete.

Kijk, waarom ik dit gedaan heb is me tot op de dag van vandaag nog altijd niet duidelijk. Waarschijnlijk was ik zelf ontzettend bang dat hiermee mijn eigen verhaal zou publiek worden en dat dierf ik niet aan. Ik kon ook nooit op tegen de ijzersterke argumenten van Mijnheer X. Pas jaren later keerde deze getuigenis naar mezelf toe, toen ik ook anderen hoorde over hun seksueel misbruik door Mijnheer X. Het is zéér schrijnend dat ik die stagiaire toen niet heb kunnen bijstaan. Maar daarvoor is het nu te laat. Het laat jullie allen, die dit lezen, zien hoe verdomd alleen, beschamend, schuldig, je in zo'n positie zit. Het laat zien dat meerdere vrouwen *alleen* geleden hebben, in een positie toen ze om hulp vroegen.

Dit is mijn ervaring en mijn ervaring is, hoe onscherp ze ook is, voor mezelf, toch reikt ze tot in de diepste diepte van de realiteit.

De realiteit van het stilzwijgen...

De realiteit van mijn eenzaamheid in deze getuigenis.

Getuigenis 2

Sommige dingen lijken nooit meer te stoppen

en duiken op sommige momenten na meer dan 20 jaar nog steeds op als nachtmerries.

Beste,

Bij deze wil ik reageren op de uitnodiging om getuigenis af te leggen van grensoverschrijdend gedrag van zorgverstrekkers.

Op een of andere manier voel ik me verplicht te spreken en te reageren, voor mezelf maar ook voor anderen. Ook nu nog, na 22 jaar speelt de twijfel over *wat als de anonimiteit niet waterdicht is* die jullie garanderen. ...Het fenomeen van het alom gekende *zwijgen om erger te voorkomen* zit er diep in, laat staan de herinneringen die niet aangenaam zijn om terug naar boven te halen, ook al zijn ze vaak latent aanwezig. Liever zwijgen uit angst voor onbegrip en nog meer kwetsuren, wonden die terug open gaan bij alle moeite om het uit te leggen.

Ik was een adolescent van 17 jaar en verbleef in een Therapeutische Gemeenschap. De therapeutische aanpak stond gekend als progressief en een antwoord biedend bij verslavingsproblemen en psychische problemen met een antipsychiatrische visie.

Sta mij toe te blijven zeggen dat, ondanks al het grensoverschrijdend gedrag dat daar door sommige hulpverleners, onder het mom van *alternatieve therapie*, werd toegepast, er ook veel goeie momenten waren onder de cliënten.

Jullie vragen feiten.... Feiten zijn er op de 16 maand dat ik er verbleef à volonté, dag dagelijks... mijn selectie is beperkt tot enkele. Daar bij wil ik ook vermelden dat de ene cliënt meer leed dan de andere onder hun *alternatieve aanpak*. Dat ook wat de ene persoon aanvoelde als grensoverschrijdend, niet altijd gold voor de ervaring van een ander. Bvb. het gebruik van de *hot seat*, wel omschreven in de gestaltetherapie (Frits Perls), die daar in praktijk veel weg heeft/had van een foltersysteem.

... Het verplicht worden te zwijgen en op een stoel voor een groep mensen gezet worden, die dan één voor één hun gal spuwen naar jou al sprekend, roepend, brullend,..... je mag je niet bewegen, je mag niet weg kijken, zelfs niet laten zien dat het je niet aanstaat of dat je het er niet mee eens bent, je weet niet op voorhand hoe lang het zal duren ...De enige veiligheid die er is ,is weten dat men jou fysiek niets mag doen. Het enige verdedigingsmiddel is dat je straks de kans krijgt om ook te brullen en te roepen naar de ander (als je dat wenst en dat kunt)...De enige troost is te weten dat je niet de enige bent die dit lot ondergaat...

Ik heb dit samen met anderen meerdere keren mee gemaakt. Zo'n inleiding kon gemiddeld 3 uur duren. Het was één van de inleidingen, naast de *schuldsessies* van een zo genoemde *marathon* waarbij men duiden naar een forse therapie aanpak van meerder dagen achter elkaar, waarbij voeding, slaap mogelijkheid, als ook toilet bezoeken tot een minimum werden gebracht om de psychische druk te verhogen. We sliepen met z'n allen (15 tot 25 mensen, mannen en vrouwen) in één ruimte en enige vorm van afzondering van het groepsgebeuren werd niet toegestaan. Na 20 jaar kan ik toegeven dat mogelijks mijn incasseringsvermogen van negatieve kritiek van anderen is toegenomen, maar ten koste van wat?

New identity proces is een term die veel gebruikt werd. Men was ervan overtuigd dat door op

grenzen van mensen te beuken, mensen hun identiteit zouden opgeven en een nieuwe ontwikkelen nadien onder begeleiding met positieve bekrachtiging van alles dat zij goed aan je vonden (een homoseksuele geaardheid was daarbij ook uitgesloten).

Later tijdens mijn studies vond ik heel wat gelijkenissen terug in het boek van Jan Foudraïne, die zijn inwijding bij de Bhagwan religie omschrijft. Opnieuw een aanwijzing dat men gebruik maakte van indoctrinatietechnieken die echt niet zo therapeutisch verantwoord zijn dan men wel beweerde.

Feiten? .....Er was geen discussie mogelijk... de therapie volgen of buitengezet worden, indien je niet zelf opstapte.. en die laatste mogelijkheid was er... er waren geen gesloten deuren...Maar de psychische druk was zo groot dat je tot van alles instaat was, om te voldoen aan hun wensen. Roepen en schelden, weliswaar op therapiemomenten, was dagelijkse kost.

Het gezicht van een hulpverlener, rood aangelopen van woede op nog geen 10 cm van het jouwe, haatdragende ogen, een mond die brult in je gezicht dat je een sukkel bent. Niet 1x maar enkele keren achter elkaar, wachtend op reactie(?), terwijl je anders altijd te horen krijgt van te moeten zwijgen tot de staf is uitgesproken...

Als je gaat huilen , dan is hij content en neemt jou in zijn armen om je te troosten... Huil je niet of toon je geen berouw.. dan riskeer je van nog langer en met herhaling bloot gesteld te worden aan dit soort geweld.

Men noemde het ook *schreeuw therapie* .. en daarmee was heel wat verbaal geweld toegestaan en kreeg zelfs een therapeutisch label.

5x na elkaar een zelfde toilet moeten kuisen,als opdracht van een medebewoner, zonder commentaar moeten uitvoeren terwijl hij er op staat te kijken en telkens zegt dat het niet goed is en moet hergebeuren zonder verdere uitleg...bij weigering riskeer je een uitbrander of/en van die dag geen warme maaltijd...

Afgezonderd worden van een groep mensen waarmee je wel samen leeft aan een klein tafeltje voor de maaltijden in de zelfde ruimte, duidelijk zichtbaar in een overal, geïsoleerd door *een contactverbod*, waarbij iedereen de opdracht krijgt om niet tegen je te spreken, noch oogcontact te nemen, werkelijk alle vorm van contact te vermijden. De enige die je mag aanspreken is die medebewoner die je kuisopdrachten geeft.

Grensoverschrijdende omstandigheden? In winterdag slapen onder een niet geïsoleerd dak, met 's ochtends en 's avonds vochtige lakens, Ja zelfs momenten van sneeuw op je bed!

Gebrek aan genoeg en gezonde voeding voor iedereen, waardoor de laatste blij mocht zijn als er nog iets over was, terwijl de tafel ernaast van de begeleiding overvol gedekt was.

Grensoverschrijdende interventies? Het contact met je familie verbieden, bezoeken aflassen omwille van een groepsmaatregel, uitstellen van medische hulp bij ernstige fysieke klachten, met uitleg dat het aanstellerij is en allemaal psychisch. Verplicht worden om een nacht met iemand van het andere geslacht buiten de gemeenschap door te brengen, wanneer je zelf met schroom begint te vertellen over ontluikende homoseksuele gevoelens, ...

Verplicht worden om eenden, die je er eerst ziet rondlopen, te moeten pluimen voor een kerstmaaltijd, terwijl men heel duidelijk weet dat je vegetariër bent.

Maaltijden niet laten doorgaan omdat de persoon die verantwoordelijk was voor de kassa, zijn boekhouding niet klopt, geen budget voor nieuwe aankopen kreeg.

Grensoverschrijdende therapeutische adviezen? Breek met je familie, zoek hen zeker niet op in moeilijkheden, aanvaard geen enkel materieel cadeau van hen. Later in ambulante therapie, kreeg ik het zelfde advies over mijn familie en daarbij: stop je baan en verbreek je relatie met je partner... kreeg ik ooit te horen op een moment dat ik behoorlijk depri was. Ik dacht dat kan ik echt niet en deed een zelfmoordpoging.

Jullie vragen: *hoe liep het voor jou af daar in die Therapeutische Gemeenschap?*

Sommige dingen lijken nooit meer te stoppen en duiken op sommige momenten na meer dan 20 jaar nog steeds op als nachtmerries.

Ik heb daar residentiële hulp gezocht tot mijn 20ste.

Ik heb geleerd van te vechten met schade en schande voor een eigen bestaan.

Ik heb geleerd van tussen alle negatieve ervaringen ook de goeie ervaringen te zetten, hoe minimaal ook.

Ik heb geleerd te leven te midden van onrecht en verbaal geweld en ondanks alles... hoe kan ik het aangenaam maken voor mezelf en anderen, zonder de zelfde blunders te gaan maken van goedbedoelde, maar misplaatste grensoverschrijdende gedragingen, en ervaringen die grensoverschrijdend aanvoelen te signaleren.

Er blijft echter een diep verdriet, naar allen die zelfmoord pleegden tijdens en na de therapie. Een schuldgevoel bij het feit dat ik niets heb gedaan om het grensoverschrijdende gedrag dat ik wel degelijk zag ten overstaan van anderen, aan te kaarten en te laten recht zetten...

Excuses genoeg ... Ik was zelf in therapie, er zijn er nog die het wel goed stellen nu, het was een experiment, iedereen maakt fouten, van fouten kan men leren, etc.

Na ongeveer 15 jaar heb ik geprobeerd om de directie erover aan te spreken. De stap alleen was enorm moeilijk. Verder dan de woorden dat ik goeie maar ook slechte dingen, ervaringen heb gehad aan de therapie destijds, kwam het niet echt.

Ik kreeg wel de reactie dat ik één van de weinige was die ook negatieve *feedback* had durven brengen naar de directie.

En of dit alles nog niet genoeg was of mogelijks een basis was om grensoverschrijdend gedrag te tolereren, maakte ik op mijn 20ste een vorm van seksueel misbruik mee bij een huisarts.

Ik woonde op een studentenkamer in Antwerpen en had last van pijn in mijn buik. Wetend dat ik een kleine cyste had op mijn rechter eierstok, zocht ik een huisarts op Dr. V.(om hem een naam te geven). Een arts in de buurt, zwijgzaam maar luisterbereid naar mijn buikpijn klachten. Hij onderzocht me in een donker kamertje met ultrasone op mijn buik, dan een vaginaal onderzoek en een anaal onderzoek. Ik kreeg pilletjes voorgeschreven en moest na 1 week terugkomen. Ik heb zo 4 consultaties na elkaar gehad voor ik duidelijk doorhad dat er iets niet klopte.

Bij de 4de consultatie draaide ik mijn hoofd om, om te zien wat hij zat te prutsen terwijl hij me onderzocht.

Ik zag duidelijk dat hij, terwijl hij met zijn ene hand me onderzocht, met zijn andere hand zijn zichtbare penis bewoog! Zijn gezicht was bleek en bezweet. Ik was geschokt! Ik was als verdoofd, niet instaat iets zinnigs uit te brengen, vervuld van afkeer, ontgoocheld omwille van het misbruik van vertrouwen,... Ik weet alleen dat ik zo snel mogelijk buiten wou en erg beschaamd was! Hoe kon ik zo naïef zijn geweest? Hoe kon ik... en was elke consultatie zo verlopen of slechts die laatste???

Ik heb mijn verhaal aan een goeie vriendin verteld. Die raadde me aan een andere huisarts te raadplegen. Ik ben gegaan en heb gezegd dat ik niet vertrouwde wat die man daar deed en dat ik bij elke consultatie vaginaal en anaal onderzocht werd en dat ik dat niet meer zag zitten. Ik kreeg te

horen dat de medicatie die hij me gaf hormonen bevatte en antidepressiva. Sindsdien ben ik zeer wantrouwig in doktersconsultaties, ga zo weinig mogelijk, vraag bij elk voorstel om mij lichamelijk te onderzoeken of dit wel echt nodig is. Bij elk voorgeschreven medicament wil ik exact weten wat ik voorgeschreven krijg en waarom. Ik heb nooit durven spreken over wat ik zag, wat er mij toen overkomen is, bij die arts. Hij heeft ook geen details gevraagd en ik was niet op de hoogte dat ik klacht kon indienen tegen deze arts.

Ik hoop dat deze getuigenis met respect wordt behandeld en van anonimiteit verzekerd blijft. Ik hoop dat jullie iets kunnen doen om mensen mondiger te maken, die zo al kwetsbaar zijn en voor hun kwetsbaarheid uitkomen door hulp te vragen. Daarnaast hoop ik dat jullie ook hulpverleners kunnen bereiken en hen helpen om te achterhalen hoe ze best met grenzen van zichzelf en hun cliënten rekening kunnen houden.

Beste hulpverlener

Hoe kan ik aan mijn eigen kwetsing toekomen
als jij de jouwe nog niet verwerkt hebt?
Hoe kun jij open naar mij toekomen
als mijn pijn die van jou zo versterkt?

Als jij je pijn niet onder ogen wilt zien
wat zit je dan te morrelen aan die van mij?
Hulpverlener is het een idee misschien:
'help eerst jezelf en kom dan pas bij mij'?!

Je patiënt 'mens'

2001 © hge

Getuigenis 3

Ik denk ook dat ze onbekwaam is

en dat ze me daardoor niet heeft kunnen helpen en me nog meer de put heeft in geduwd.

Toen ik 4 jaar oud was, gebeurde er iets waardoor heel mijn leven plotseling veranderde. Ik werd van school gehaald, kwam thuis en kreeg te horen dat mijn mama dood was. Gedaan, nooit meer... een mama.

Nadien verhuisde ik naar mijn grootouders waar ik 2 jaar woonde, en jawel, ik kwam thuis van school en beide grootouders dood, gestikt door vergiftiging van de kachel.

Jaren later, nu ongeveer 7 jaar geleden kreeg ik het moeïlijk na een relatiebreuk. De man waar ik heel erg van gaan houden was, besloot weg te gaan naar het buitenland –2000 kilometer verder en daar zat ik- weer alleen. Ik dacht: *ok, de tijd zal zijn werk wel doen* en *ik kom er wel over*, maar dit gebeuren zette een proces in gang en ik kreeg te kampen met een depressie.

Uiteindelijk kon ik bij een therapeute terecht die o.a. werkt via massagetechnieken en reiki. Dit vond ik wel een prettige manier van werken. Al vlug bleek dat ik het nogal moeïlijk had om me te binden en ik te kampen had met verlatingsangst. Daarom zijn we in een werk gestapt via het innerlijke kind. Hier neemt de therapeut de ouderrol en de patiënt de kinderrol aan. Door je innerlijke kind te helen, heel je je hele persoon.

Dit was voor mij een openbaring. Als je bijna nooit een moeder hebt gekend, is het alsof je een godsgeschenk krijgt in de vorm van iemand die 1 uur in de 14 dagen de rol van moeder overneemt. Dit werd voor mij heel belangrijk. Ik geloofde ook in de heling van dit werk. Ik had het er zelf voor over om er veel geld voor te geven.

Mijn therapeute was van in het begin nogal een kordate persoon die soms vlug conclusies trok voor we er echt goed konden over praten en ik had niet altijd het gevoel dat ze begrip kon opbrengen voor de dingen die ik vertelde of voelde. Ze stelde zichzelf vaak op een hogere plaats. Bvb. *Uw gevoelens liggen in de onderste schuif, terwijl ik eigenlijk een meer gevoelige persoon ben*. Ze had ook wel aangename kanten.

Op een dag, na enkele maanden therapie, voelde ik me echt slecht. Ik kon niet stoppen met wenen. Daar mijn volgende afspraak pas 1 week later was, belde ik mijn therapeute op om te vragen of ik vroeger kon komen. Ik had het echt nodig en ze had me eerder gezegd: *Als het emotioneel moeïlijk gaat, bel me dan*. Ik kreeg ze aan de lijn, maar ze had weinig tijd en een vroegere afspraak lukte ook niet. Ik voelde me hierdoor echt in de steek gelaten, in de kou gezet... en bij de volgende afspraak liet ik dit ook merken. Ik was wat stiller en minder goed gezind.

Dit heeft ze heel slecht opgenomen. Ze begon te roepen, zei dat ik met onderhuidse kwaadheid zat; dat ze daar absoluut niet tegen kon en dat ik haar nu persoonlijk had aangevallen. Terwijl ik eigenlijk graag het probleem (in de steek gelaten voelen) had aangepakt. Maar als ze zo tegen je roepen, blokkeer je en kun je niet echt meer werken. En dit gebeuren heb ik moeten blijven voelen.

Ik deed nog altijd heel graag het werk van het innerlijke kind, maar mijn therapeute werd nog korter, begon me vaker ongelijk te geven. Als ik opbelde was het meestal juist het slechte moment en werd ik afgesnauwd aan de telefoon. Ik heb dan een tijdje om een pauze gevraagd.

Toen ik wou herbeginnen, heeft het 3 weken geduurd voor ze me wilde terugbellen. Ik zelf kon haar niet bereiken. Ook liet ze me bepaalde handelingen doen, bvb. 10 minuten op een kussen zitten en zwijgen als ik volgens haar iets had gezegd wat niet goed was of ik moest haar betalen volgens een bepaalde wijze, anders wou ze het geld niet aannemen.

Ik heb haar ooit gezegd dat het niet prettig is om op deze manier aangepakt te worden en kreeg te horen: *Therapie is geen pijn vermijden en daarmee heb je dat ook eens beleefd!* Ik zag er echt vanaf, want ik wou graag dat dit soort relatie goed zou aflopen en niet doodlopen. Doordat je daar als cliënte heel kwetsbaar zit, versta ik nog altijd niet waarom een therapie op zo een harde wijze moet gebeuren. Ik heb geprobeerd gewoon te glimlachten naar haar, maar ik kreeg gewoon een hoofdknikje terug.

Een tijdje later heb ik geprobeerd om haar te bellen. Ik liet een boodschap na, maar ze vertikte het vaak om terug te bellen. De volgende sessie zei ik dat ik het er echt moeilijk mee had (daarboven had ik al het gevoel van in de steek gelaten te worden eerder ervaren). Om deze reden kreeg ik ook al op mijn kop. Volgens haar had ik nu al haar grenzen overschreden (ik begrijp het waarom nog altijd niet). Nu kon ik kiezen of ik terug zou komen binnen haar grenzen of wegblijven. Ik koos om terug te gaan, maar plotseling mocht ik niet meer komen. Ik heb nog geprobeerd om een gesprek te krijgen, maar omdat ik haar twee brieven had gestuurd was ik mijn recht op een gesprek kwijtgespeeld.

Ik wou heel graag haar beweegredenen kennen om die beslissing te begrijpen en ben naar haar thuis vertrokken om te praten (ik had via een vriend een afspraak laten maken). Maar als reactie heeft ze de politie opgebeld en me beschuldigd van huisvredebreuk. Ik wou enkel praten!

Dit gebeuren was voor mij een hele schok! Ik voelde me eigenlijk heel schuldig, want de moederfiguur die je eindelijk had, doet juist hetzelfde als wat ik vroeger beleefd had, je mooi in de steek laten. Als gevolg daarvan ben ik naar een arts moeten gaan. Ik heb een hele tijd kalmeer middelen moeten slikken en ik heb een hele tijd te kampen gehad met geheugenstoornissen.

Uiteindelijk heb ik dan hulp gekregen van UilenSpiegel, die me in contact bracht met een klachtenbemiddelaar. Via deze heb ik geprobeerd toch nog een gesprek te verkrijgen. Het was voor mij nog altijd even belangrijk. Eerst heeft de therapeute erin toegestemd. Later heeft ze me gewoon financieel klemgezet. Ik had al 60 € op voorhand gegeven voor dit gesprek en daarna vroeg ze me nog eens 2 maal 60 € te betalen voor 1 gesprek van 1,5 uur binnen 1 week of het gesprek ging niet door. Ik ben er niet op ingegaan.

Om te weten waar mijn schuld lag of die van haar, ben ik op zoek gegaan naar verenigingen. Omdat ik een klachtenbemiddelaar en het opleidingscentrum van de therapeute had gecontacteerd, heeft ze de politie op mijn dak gestuurd met als argument *stalking via derden*. Achteraf heb ik klacht neergelegd bij het ministerie en dit onderzoek loopt nog.

Ik geloof nu dat als zij zich wat minder vaak aangevallen had gevoeld, zij zich minder kwaad had gemaakt, ze had geluisterd naar wat ik echt had willen zeggen, ze me werkelijk had kunnen helpen; indien zij haar verantwoordelijkheid had opgenomen in plaats van me gewoon buiten te zetten.

Ik denk ook dat ze onbekwaam is en dat ze me daardoor niet heeft kunnen helpen en me nog meer de put heeft in geduwd. Nu heb ik het gevoel dat er gewoon nog een trauma is bijgekomen. Het was

voor mij een negatieve ervaring en ik vraag me nog altijd af of mijn therapeute zich bewust is van de gevolgen van haar handelingen. Ik vind het erg. Het was iets waar ik echt in geloofde. Ik heb er veel geld in gestoken en ben er uiteindelijk bedrogen uitgekomen. Ik vind het erg – het was iets waar ik echt in geloofde, heb er veel geld ingestoken, en ben er uiteindelijk bedrogen uitgekomen.

Daarom wil ik het volgende meegeven: als het nodig is, zoek aub een therapeute uit die erkend is of ten minste is aangesloten bij een vereniging, zodat je ergens terecht kunt als er zich een probleem voordoet.

Nawoord bij deze getuigenis: Vorig jaar werd getuige vrijgesproken door het gerecht betreft de aanklacht stalking via derde van de betrokken therapeute.

Littekentje

Achter een mistige sluier
vervliegt de tijd
waar wonden
diepe pijnen dragen
littekens zijn geraspt.

Waar geen dageraad
zich aanbiedt
zonder slechts
de stilte van de pijn
verscholen in mijn ziel
angstig gedragen van ver...

Een brug van adem
een stilte
de scherven van haar schrijnende façade
draag ik de symbiose van een kameleon
haar passie
die mijn diepste innerlijk... tot bloedens toe verslond!

Stemmen praten in mijn hoofd
de vrouw in mij en ik haar
verslagen en verward voel ik mij mededogenloos beroofd
help mij...
begrijp mij...
dat was slechts de vraag die mij ooit bewoog!

24.02.2006 © Jill (slachtoffer van vrouw/vrouw misbruik)

Getuigenis 4

Soms wist ik niet hoe auto te rijden,

maar dat alles was normaal en hij zou binnen enkele maanden het gewenste resultaat bekomen, dat gaf mij genoeg moed en vertrouwen.

Enige jaren terug ben ik opgenomen op een psychiatrische afdeling in een ziekenhuis, dit naar aanleiding van verwerking jeugdtrauma incestervaring.

Daar bestond de behandeling vooral uit medicatie en enkele gesprekken van 15 min.

Na een verblijf van zes weken ben ik tegen advies in naar huis gegaan en heb nog een vijftal maand medicatie genomen, waardoor ik niet echt leefde.

Het depressief voelen ging niet voorbij, vrienden raadden mij aan om iets alternatiefs te proberen. Zo kwam ik terecht bij iemand die energetische massages en shiatsubehandelingen geeft.

Die persoon zei me bij de eerste afspraak dat ik zelfmoord moest doen of bij hem in behandeling gaan. Ik moest maar bellen naar zijn secretaresse voor een afspraak. Voor mij was de keuze vlug gemaakt. Vier maal heb ik moeten bellen voor ik een afspraak kreeg, hij zou me persoonlijk terug bellen voor een concrete datum doch deed dat niet, achteraf gezien was dat al zijn eerste zet naar afhankelijkheid.

Enige tijd later liet hij mij weten tijdens een therapie, dat ik daar steeds terecht kon op moeilijke momenten, dit dan in een zaal waar ik muziek kon beluisteren, liggen slapen, om het even wat. Dat was welkom, want alles was mij teveel en even eruit zijn was ideaal. Ik voelde mij na een tijdje enorm schuldig naar hem toe, ik mocht zijn muziekinstallatie gebruiken en daar zijn wanneer ik wilde. Ik vroeg hoe ik hem kon helpen en hij vertelde mij dat hij iemand nodig had om de mensen te ontvangen, thee te zetten voor de cliënten en cursisten, water te geven, enz

Ook vertelde hij mij dat ik hem moreel kon steunen daar er iemand klacht had ingediend wegens seksuele wanpraktijken. Hij zei dat sommige vrouwen seks met hem willen en als hij weigert, ze hem aanklagen. Ik bewonderde hem dat hij zo open was, ook dat hij tegen zo een beschuldiging kon opboksen, hij hilde erbij, dus mijn medelijden had hij direct. Ik maakte mij zelfs kwaad op bepaalde personen die enige twijfel erover uitspraken.

Het is nl. zo dat hij allerlei cursussen organiseert, iedere avond wel iets, en dat ik daar veel mensen leerde kennen, mij nuttig begon te voelen door te helpen. Enige tijd later begon hij nu en dan therapie uren te *vergeten*, hij maakte zich kwaad toen ik na drie maal vroeg waarom ik géén therapie kreeg, en hij zei me dat ik niet genoeg meewerkte. Ik wilde mij nooit laten gaan, waardoor hij veronderstelde dat ik hem niet vertrouwde. Ik hield mijn kleren aan, praatte veel tijdens de behandeling waardoor ik mij niet ontspande, ik wou niet praten over seksuele dingen, enz... hij deed zoveel voor mij en ik deed niets, zei hij mij.

Ik beloofde hem dat ik mij zou aanpassen. Vanaf dan lag ik in ondergoed onder een laken, zweeg en liet hem toe mijn buik te masseren. Veel van dergelijke behandelingen volgden, telkens ging ik in regressie. Ik voelde mij meer dan eens gebruikt, doch hij vertelde mij dat zo een gedacht logisch was en dat het zich enkel in mijn hoofd afspeelde. Enige tijd later zei hij mij dat de negatieve energie uit mijn buik zo goed als weg was en dat hij verder moest gaan, ter hoogte van de dijen. Ik liet hem beloven van nooit mij onderaan te benaderen, hij beloofde het mij en ik

vertrouwde hem. Het kwam echter zover dat ik therapie kreeg om 16u en pas tot mijn positieven kwam als hij de zaak afsloot, hetgeen meestal rond 01u was. Soms wist ik niet hoe auto te rijden, maar dat alles was normaal en hij zou binnen enkele maanden het gewenste resultaat bekomen, dat gaf mij genoeg moed en vertrouwen. Een drietal maand later, ik kreeg telkens één therapie per week, zei hij mij dat ik aan het einde van de therapie was. Hij wilde mij een week lang alle dagen behandelen en dan kon ik normale seksuele betrekkingen hebben met mijn man, de negatieve energie van mijn aanranders was bijna weg. Ik sprak meermaals mijn angst uit dat ik het gevoel had tijdens de therapie misbruikt te worden, hij wuifde dit steeds weg. De maandag daarop begon ik mijn laatste week zware therapie, hij deed me direct in regressie gaan, strelen langs de dijen en onderkant en plof ik was weg.

Dinsdag hetzelfde en woensdag kwam ik totaal in paniek binnen in het centrum, ik wilde eigenlijk géén behandeling, ook dat wuifde hij weg als een normale reactie van mijn verzet binnenin. Ik kreeg een behandeling die meestal al van in het begin resulteerde in niet meer bewust aanwezig zijn, weg zijn, niets meer voelen, denken, gewoon weg..

Plots kwam ik bij mijn positieven, klaarwakker en rook onmiddellijk het sperma in mijn hand. Ook voelde ik duidelijk dat er enig seksueel contact moet geweest zijn, dat voelde ik duidelijk. In paniek heb ik gebeld naar teleonthaal, maar ik was zo overstuur dat ik snel toeleigde, dan naar een vriendin die mij aanraade naar een dokter te gaan. Op dat moment kwam de therapeut binnen en vroeg wat er scheelde, ik kon niets uitbrengen en hij ging weg. Kort daarop ben ik weggevlucht, naar een ziekenhuis, daar aangekomen was er juist wisseldienst en een stagiaire zei me dat ze op de hand niets konden nagaan en een gynaecologisch onderzoek kon ik niet aan, ik kwam slecht ter plaatse. Thuisgekomen begon ik te twijfelen aan het gebeurde. Ik heb hem opgebeld om via zijn antwoordapparaat te vragen wat er gebeurd was, dat ik wist dat hij klaargekomen was bij mij. Om middernacht belde hij mij op en heeft zeker een half uur beschuldigingen, verwensingen, enz... geuit.

Ik voelde mij meer dan schuldig en ging dan ook direct de dag erna mijn excuses gaan aanbieden. Hij verweet mij dat ik van zijn goedheid misbruik gemaakt had, dat het opgezet spel was, want ik kwam nooit zo snel terug tot mijn positieven, ik had er hem ingelokt, hij zou nadenken over wat er met moest gebeuren in de toekomst. Doodsbang om afgewezen te worden keerde ik naar huis terug en belde mijn vriendin. Deze heeft een hele dag met mij gepraat en overtuigd dat delen van zijn uitleg niet konden kloppen en dat ik mij zeker niet schuldig moest voelen over hetgeen ik dacht dat er gebeurd was.

Op aanraden van een vriend ben ik een tijdje niet meer geweest, twee weken nadien belt hij mij zelf op om te vragen wat er scheelde, ik zei hem dat ik tijd nodig had, waarop hij mij weer begon te verwijten, hoe langer het gesprek vorderde, hoe meer ik ervan overtuigd was dat alles echt gebeurd was. Twee maand later ben ik bij hem geweest om te zeggen dat ik anderen gesproken had, die ook twijfelden over zijn oprechte bedoelingen en dat ik nadacht over eventuele verdere stappen. Daarop zei hij mij dat hij bekende dat er iets misgelopen was, maar dat dit zonder zijn bewuste medeweten was. Het zat nl. zo: ik vluchtte weg en voelde niet wat mijn lichaam deed, hij wilde mij mentaal zoeken en dat kon hij alleen maar doen door ook *uit zijn lichaam* te treden. Hij zei dat het dus kon dat zijn lichaam gereageerd had op de bekkenbewegingen van mijn lichaam en zo een nader contact had plaatsgevonden. Later verklaarde hij aan de politie dat ik hem naakt opgewacht had in de behandelingskamer, toen hij binnenkwam duwde ik hem tegen de muur, stak mijn hand in zijn broek en trok hem af. Ik had hem belaagd, uitgedaagd en misbruikt. Van medelotgenoten mag ik melden dat hij ook nog andere trucs had, hij verklaarde zijn liefde aan

sommigen, dat hij een kind met hen wou. Aan anderen zei hij dat de man de oorzaak was, dat het seksueel probleem zeker niet aan haar lag (ze was zes maand zwanger), dat inwendige massage zeker nodig was om een vlotte bevalling te bekomen. Ze moest wel haar gezicht bedekken om zich beter inwendig te concentreren op de baby, enz...

Ik weet dat er nu nog steeds misbruiken gebeuren en ben dan ook van plan verdere stappen te ondernemen, na drie jaar heb ik het meeste kunnen plaatsen en probeer ik het positieve eruit te halen. Ik heb reeds klacht ingediend via slachtofferhulp, ondervragingen zijn door de politie uitgevoerd, zes mensen hebben verklaard misbruikt te zijn en/of weet te hebben van zijn seksuele praktijken. Toch is de zaak geklasseerd zonder gevolg, daar is vermoedelijk de oorzaak dat zijn vader en broer een hoge functie bekleden in het gerecht zelf.

Nu vraag ik mij dikwijls af, net als anderen, hoe je het zo ver kunt laten komen. Eén ding is duidelijk, er moet verandering komen en deze dag is een goede stap in deze richting, hierbij wil ik dan ook de initiatiefnemers bedanken voor het initiatief.

Eenzame Pijn

In de stilte van de nacht
als niemand mij kan horen
krijgt mijn emotie de overmacht
en het kussen moet mijn snikken smoren.

De tranen krijgen de vrije loop
omdat niemand ze dan kan zien
het haalt mijn leven overhoop
omdat ik die pijn niet verdien

Straks breekt de dagenraad weer aan
en sta ik voor iedereen klaar
maar wat ik nu die nacht heb gedaan
was destijds voor iedereen onzichtbaar

Ik moest me altijd schamen
en voelde me elke dag erg vies
dat is niet te beschrijven wat dat als gevoel brengt
ik wilde het jou vaak zeggen
maar ik dacht alleen maar aan wraak.

Jij dacht bij hem zit ik geborgen
en ben daar in een veilig nest
je wilde goed voor mij zorgen
want wie zal er denken dat een RIAGG medewerker mij zal misbruiken!

Maar toch is dat wel mogelijk.
Dat is niet best.

© Gerard (slachtoffer van man/man misbruik)

Getuigenis 5

Hij dwong me bijna letterlijk met hem af te spreken

want hij had al zoveel voor me gedaan, het was mijn beurt, daar kwam het op aan.

Ik ben een thuiswerkende kunstenaars die al 22 jaar haar leven deelt met een man die een zwaar alcoholprobleem heeft. Door het feit dat ik hem véél te graag zag, heb ik constant gevochten om de relatie in stand te houden. Het heeft me al veel verdriet en nutteloze energie gekost. Omwille van ons gezin, mijn 2 kinderen en mijzelf zocht ik dan ook regelmatig medische hulp op om verder te kunnen.

Zo kwam ik tien jaar geleden bij een osteopaat terecht die van mijn ongelukkige situatie profiteerde, mij overdreven aandacht gaf. Ik tuimelde hierin door mijn hunkering naar warmte en mijn vrij onzekere en naïeve karakter. Hij deed me na drie maand binnen (hij had heel even seksueel contact met me) en ik kon na 1 minuut prompt de deur uit, dit heeft mij bijna mijn leven gekost na een overdosis alcohol en slaaptabletten want ik was emotioneel erg in de war. Er zijn later nog drie gevallen gesignaleerd, dat ben ik toevallig te weten gekomen. Drie jaar geleden in een psychologisch centrum in de buurt. Ik heb al die tijd gezwegen omwille van mijn kinderen en mijn gezin, spijtig.

Ik vond gehoor bij een arts in de buurt. Hij vond dat ik dit moest aangeven, maar ik durfde niet. Hij had bewondering voor mijn artistieke prestaties. Hij steunde me jarenlang in de verwerking hiervan en we deelden dezelfde passie: kunst. Op consultatie voelde ik hoe zalig hij het vond gecompimenteerd te worden, vaak sprak hij meer over zichzelf dan over mij als patiënt. Ik kon luisteren en daar genoot hij van, tot ik op een dag in juli 2003 hem bij toeval zwaar depri achter zijn desk aantrof, zijn vrouw was er voor de zoveelste maal vandoor met een minnaar. Ze waren op reis vertrokken.

Hij dwong me bijna letterlijk met hem af te spreken want hij had al zoveel voor me gedaan, het was mijn beurt, daar kwam het op aan. Ik deed dit wel ergens met plezier, maar voelde er iets gedwongen aan. Ik moest mijn danslessen brossen (ging er niet naartoe) om met hem te kunnen praten. Dat was vanzelfsprekend. We hebben uren en avonden met elkaar gesproken. Hij raasde uren aan een stuk door over zijn ongelukkige relatie. Ik voelde me verwant; ik werd weer hevig verliefd, hij hemelde mij op.

Ik weigerde in het begin een geheime relatie omdat ik voelde dat hij die vrouw nog ergens graag zag. Hij beweerde bij hoog en bij laag dat het voorbij was en dat hij in mij altijd de vrouw van zijn leven gezien had. Een relatie begon een maand nadien, ik werd totaal in beslag genomen. Ik moest uren gewoon naar hem luisteren, het ging constant over zijn vrouw, romantisch was het dus niet echt, ik was tot privé-psychotherapeut gepromoveerd. Het was éénrichtingsverkeer. Ook bij het vrijen dat daar automatisch uit voort is gevloeid, zijn vrouw was de bitch. Ik heb langs de zijlijn gehoord wat hij allemaal deed om haar te kwellen voor haar ontrouw, het was er vaak zwaar over (het ging echt wel te ver). Zij had blijkbaar ook nooit kritiek op hem mogen geven, voor onnozele dingen vaak.

Ik voelde ook dat ik nooit iets zou moeten opmerken over zijn gedrag of uiterlijk, wat soms wel nuttig geweest zou zijn. Ik heb een jaar lang geluisterd naar een gezin dat slachtoffer was van een

zeer ijdel man, alles draaide rond hem. Ik moest springen voor hem als hij belde, ergens naartoe rijden nog half aangekleed, zelfs als ik ziek was. Ik kreeg een niercrisis, hevige pijn, dwong hij me tot bij hem te komen in het kabinet (dokterspraktijk/consultatieruimte), omdat hij zin had in seks, zelfbediening dan nog. Maar ik was zo verliefd op hem dat ik niets durfde weigeren, ik kon niks weigeren. Bang om hem te verliezen, als ik dit aan een trouwe vriendin vertelde, zei ze dat ik een naïeve trien was, dat ik wakker moest worden, dat hij me gebruikte, maar de gevoelens waren te groot geworden. Ik was heel dankbaar, voelde me afhankelijk en het is angstaanjagend als ik zie dat die manier van manipulatie al die gevoelens bij me teweegbracht, dat ik verliefdheid en afhankelijkheid, het zich nuttig voelen niet meer uit elkaar wist te houden; maar hij heeft me wel verliefd gemaakt; ik was het niet, tot een maand nadien had hij me psychisch mee.

Hij wou alleen maar knuffelen op de momenten dat hij mij daartoe gebod, niet andersom. Hij maakte me vaak jaloers en vond dat dit kon. Als hij op congressen ging, vertelde hij mij opzettelijk dat hij flirtte met andere vrouwen. In detail, zei zelfs dat hij het nooit te koud had in bed al lachend, maar ik zou niet jaloers moeten gereageerd hebben, oh wee. Ik moest daartegen kunnen, hij duwde zelfs opzettelijk een foto onder mijn neus van hem samen met een skivriendin kop tegen kop, zei erbij, ze is toch zo verliefd op mij, en dat ik dit maar moest verdragen. Hij ging soms met een vrouwelijke patiënt iets drinken in een vreemde bar. Hij meldde me dat speciaal zondags, dat hij van zijn gezelschap genoot. Het leek er echt op dat hij genoot om me jaloers te maken. Ik heb toen met afgunst gereageerd en daarop dreigde hij mij het uit te maken. Hij vertelde me constant over de charmeoffensieven van de vrouwen, dat hij dat zalig vond, maar ook hoe hij ze daarna met leedvermaak op hun plaats zette. Hij deed soms dingen bij vrouwen na een inwendig onderzoek, waarbij zij zich zeker gecompromitteerd gevoeld moeten hebben, degoutant (walgelijk) gewoon. Hij vertelde dat met véél smaak (hij genoot ervan toen hij dit vertelde).

Ik voelde dat ik constant gekeurd werd, mijn uiterlijk was héél belangrijk. Ik mocht niet lachen, want dan zag hij rimpels op mijn voorhoofd, dat vond hij lelijk. Ondertussen waren er in mijn huwelijk veel scherven. Na 6 maanden heb ik het moeten zeggen, niettegenstaande dat bleef ik doorgaan. Ik was mezelf kwijt geraakt in hem, liet zelfs mijn grote passie schilderen, maanden voor hem. (ik kon niet meer schilderen, omdat hij me psychisch en fysisch zo opeiste). Ik kon niet meer op den duur, moest ten alle tijden uitrukken voor luistertherapie of seks. Al voordat hij gescheiden was maakte hij al maanden plannen daarover dat ik een huis moest huren in mijn plaats. Hij wou het huis zelf kiezen, ik moest wel de baai (borgsom) betalen met mijn luttele centen en enkel drie dagen per week zou hij bij mij komen inwonen dan; de rest van de week bleef hij naast zijn vrouw wonen in zijn oud kabinet.

Ik heb toen gelukkig mijn ongenoegen durven uiten over zijn manier van doen (ik was toen ook al onder zijn dwang mijn scheiding juridisch aan het regelen, ben ook fysiek ondertussen aangepakt door mijn man, thuis helse scenario's van zelfmoordchantage, ruzies, een hell!). Ik woonde zelfs al een paar weken in mijn klein atelierke met heel mijn hebben en houden in de tuin, allemaal voor hem. Hij vond dit normaal, maar ik had van slag gedaan bij hem (ik kon plotseling niets goeds meer doen voor hem, hij zag me plots niet meer zitten), ik die een jaar lang me voor hem had weggecijferd, mijn gezin om zeep, mijn naam in de streek, mijn faam als kunstenaress... alles voor hem.

Hij zat twee dagen later terug bij zijn gescheiden vrouw... ze had hem gecharmeerd, gezegd dat hij de mooiste man was, dat er geen minnaar aan kon tippen, dat was blijkbaar genoeg om zijn zelfego op te krikken en mij als een steen te laten vallen. Ik heb gelukkig thuis op begrip kunnen rekenen, mijn man is socioloog van opleiding en had de narcist in hem herkend. Ik heb een

zelfmoordpoging achter de rug, zelfs toen heeft hij geweigerd als arts om hulp te bieden uit fierheid (trots, ijdelheid).

Het was mij bijna fataal. Drie maand geleden kreeg ik weer een zware inzinking, kon het bed niet meer uit, at niet meer. In een zwak moment heb ik gebeld om mijn toestand te melden, stom. Hij dwong me in die toestand naar het park te komen, ik was zwak en heb daar, hou je vast, een uur naar zijn nieuwste ervaringen moeten luisteren over bevallige aanbidders, die zo mystiek, sensueel en lief als ik waren, zo zei hij dat. Hij praatte over zijn succes en over zichzelf, hij zei dat hij nu al zijn energie in schilderen stak, sprak net niet uit dat dit mij verving. Mijn passie was nu zijn passie, en hij ging het maken.

Tot hier dan een relaas over een zielig, egoïstisch persoon, dat in het beroepsleven als een uitstekend en charmant arts wordt aangezien. Ik heb naderhand nog gehoord van een vriendin die bij hem op consultatie was geweest, dat hij onze relatie toch wel in zekere zin nuttig had gevonden, omdat zijn vrouw daardoor haar verdiende loon had gekregen, met andere woorden: ik was... enkel een wraakobject!

Vervolgtherapie

Therapie is een scheldwoord.
Onder haar kan alles schuilgaan:
onprofessionaliteit, gebrek aan zelfkennis,
een therapeut met z'n tegenoverdracht in strijd.

Een draak die je probeert te verslinden
terwijl je tracht de waarheid te vinden.
Gebrek aan alles behalve aan agressie.
Is dát de inhoud van jullie professie?

Zoek maar niet naar warmte of begrip
die vind je niet in menigeen.
Je moet maar niet proberen te begrijpen
want ook dát kan men je weer verwijten.

Liefst houdt men je onwetend en stom.
Met die cliënt gaat men het liefste om.
Zo ben je zeker van alle macht,
behalve van die van eigen overdracht.

Kun je de situatie niet meer aan,
met *acting out* werk je eraan.
Gooi alle woede maar eruit
en kwets zoveel als je maar kan.
De cliënt, díe is je buit.

'Therapie'...

2001 © Jeannette

Getuigenis 6

Vrijdag en zaterdagavond vroeg ik de nachtverpleegster of ze geen pijnstillers voor me had, ze antwoordde me heel bruusk telkens weer.

In 2001 kreeg ik een zware rugoperatie. Ik had me voorgenomen om niemand tot last te zijn en me zo goed mogelijk te helpen. Ik was zo bang voor de operatie dat ik dacht dit kan ik niet overleven. In de kliniek aangekomen stelde de hoofdverpleger me gerust dat ik geen pijn zou hebben en dat ik maar achter pijnstillers moest vragen, ik zou toch 2 dagen van de kaart zijn en dan voelde ik toch niets. 's Avonds stelde de chirurg me voor omdat ik toch zo bang was om bij een andere patiënt langs te gaan die een week voorheen was geopereerd en zo zou het bij mij ook ongeveer gebeuren. Die man zei me: *ge moet niet bang zijn, je krijgt een pijnpomp en ge pompt maar, te veel kan niet*. De snede was 30 cm. Lang, bij mij was het ook zo. 's Anderdaags werd ik geopereerd en vrijdagmiddag kwam ik bij, ik lag wel met bloed maar toen besefte ik nog niet dat ik geen pijnpomp had, want ik sliep nog veel. Mijn man en zoon kwamen na de middag en ik vroeg toen achter een blikje cola wat ik anders niet drink, smaakte toen. Tegen de avond voelde ik overal pijn, mijn beide benen waren als verbrand, mijn schouder deed ontzettend veel pijn, een microbe of zo iets, mijn voeten kon ik niet bewegen, zelfs me omdraaien was onmogelijk. Ik moet nog wel zeggen dat ik de avond voor de operatie een stortbad moest nemen met een speciale zeep, mijn haar en als dus, dat stak recht omhoog, dit is tussen haakjes om het andere te begrijpen. Vrijdagavond trokken ze de sonde voor te plassen uit, zo dus moest ik 's nachts op de pan in bed, natuurlijk lukte het niet en ik vroeg om te wachten. Een beetje later belde ik terug, ik heb lang gewacht, hopelijk lukt het nu, de nachtverpleegster vloog omhoog en nu wat nu de pan overlopen en uw bed nat zeker en ik kan het zeker opkuisen, kwaad dat die was, maar ik verzekerde haar dat het niet zou gebeuren en dat was ook zo, ik had zeker mijn bed niet nat gemaakt, want dan zou ik verlegen zijn dat was vrijdag op zaterdag.

's Morgens bracht zij nog mijn medicamenten, ik zei haar, ik heb geen water meer, waarop ze kwaad mijn busje cola schudde van de dag voorheen en zei er is nog wat cola in, neem dat maar voor uw medicamenten. Ik besefte nog altijd niet waarom zij zo kwaad was op mij. Egen mijn man, zweeg ik want ik wilde de tijd niet verbodden, als hij er was. Vrijdag en zaterdagavond vroeg ik de nachtverpleegster (het ging alleen om haar) of ze geen pijnstillers voor me had, ze antwoordde me heel bruusk telkens weer. Nee mevrouw, voor u heb ik niets. Die nacht was ik met behulp (en uit schrik) van een looprek toch tot op het wc gesukkeld om te plassen ineens die deur open met de armen in haar zij bleef ze kwaad naar me kijken *betragt!* Mijn twee benen sleurden en ik moest me recht trekken, maar me helpen deed ze niet. Zondagnamiddag kreeg ik een mevrouw naast me die moest geopereerd worden van hernia in de nek. Groot was mijn verbazing die avond heel vriendelijk ging de nachtverpleegster naar haar en vroeg mevrouw neemt u iets van pijnstillers of medicamenten, want anders zal ik u die direct bezorgen (toen viel pas mijne frank) ja zegde mevrouw X maar zegde de verpleegster ik zal u 1/2 geven als u wil vraag het maar. Ik hoorde dat natuurlijk en vroeg haar: *en ik krijg ik niets al is het maar een Dafalgan*, ineens weer heel kwaad, nee mevrouw, voor u heb ik niets, ik smeekte haar 1 Dafalgan maar ik hoorde iets zeggen over met de haren trekken, ja zegde ik want ik dacht dat ik met mijn haar moest trekken, ik weet dat mijn haren omhoog staan. Weer vloog ze uit mevrouw ik zeg niet dat ge met uw haren moet trekken of met mevrouw haar haren (andere patiënt) of met mijn haren maar met...naam

chirurg haar haren moet ge trekken. Die andere mevrouw had medelijden met me en zegde mevrouw ik weet perfect hoe ge u voelt ik heb het zelfde meegemaakt vier jaar geleden en dan maar half zo erg als gij. Ik ben die nacht helemaal over mijn toeren beginnen wenen heel zacht, ik dacht ik ga in shock van pijn en ellende, kon niet meer ophouden, de mevrouw naast mij kwam aan mijn bed, vol medelijden. Zal ik een pijnstillers vragen voor u, ik smeekte haar dit niet te doen, want ik kan het niet meer aan en ze zou weer kwaad worden en ik was bang van haar. Niets daarvan zei mevrouw, dit is geen werk, ik bel. Die nachtzuster kwam de kamer binnen. Wie van de twee heeft hier gebeld. De mevrouw verzekerde haar dat zij het gedaan had, voor mij. Maar ze vloog uit: *ziet ge nu wat gij gedaan hebt, ge hebt mevrouw wakker gemaakt*, die mevrouw verzekerde haar dat dit niet waar was maar ze brulde verder, schaamt gij u niet, die mevrouw wakker maken. Ik smeekte om een Dafalgan mede met die mevrouw heb ik er toen één gekregen.

Op dat moment heb ik gedacht aan zelfmoord, maar dat kon ik mijn familie toch niet aandoen. Ik kon het niet meer aan, hulpeloos en onmogelijke pijn. Maandagmorgen ben ik wenend naar de hoofdverpleger gegaan en vertelde hem alles. U zei dat ik pijnstillers kreeg maar ik krijg hier niets. Hoezo zei hij, dat kan niet. In de late namiddag kwam hij met de chirurg langs, ik vertelde haar ook dat ik met haar moest trekken. Maar zij begreep het ook niet. Ze konden niet geloven wat er gebeurd was. De chirurg gaf me een spuitje. U echt pijnloos maken kan ik niet maar dit zal toch helpen en ik zal aan de verpleegster vragen om u elke avond één te zetten. Die andere mevrouw was ondertussen geopereerd en die zelfde avond komt de nachtzuster bij haar langs. Mevrouw, heel vriendelijk, wenst u pijnstillers zeg het maar hé en ik zal voor morgen ook een doos Dafalgan voor u klaarzetten, dan kan u die mee naar huis nemen. Zonder naar mij om te zien of een woordje te zeggen. Dinsdagmiddag vertrok mevrouw naar huis met haar doos Dafalgan. Ik dacht deze avond krijg ik toch een spuitje maar groot was mijn verbazing (het werd al laat) en vroeg haar om mijn spuitje want de dokter heeft dat toch gezegd. Haar antwoord heel bits, als gij morgen naar huis gaat, ben ik er ook niet voor u een spuitje te geven, punt uit en ik kreeg weer niets.

Ondanks ik nog een paar dagen moest blijven konden ze me op woensdag niet meer houden, ik wilde zo gauw mogelijk naar huis gaan. De hoofdverpleger heeft me wel gevraagd om een brief te schrijven naar de directie, dat heb ik gedaan en heb een briefje terug gekregen dat ze het gingen onderzoeken, dat is alles, zeven maanden heb ik geweest van de pijn, daarbij kreeg ik ook nog faalangst, mijn gewicht ging van 73 naar 54.

Daarna kon ik met niemand over mijn operatie spreken, het was te pijnlijk en nog zijn er nachten dat ik er niet kan van slapen, en denk voortdurend voor mij was er niets, zeker geen pijnstillers, en waar was mijn pijnpomp gebleven, nooit zal ik hier de waarheid weten, waarom hebben ze me dit aangedaan. Nooit zou ik nog naar een hospitaal durven gaan tot 1 jaar geleden per toeval een week ziekenhuis maar daar heb ik alleen goede dingen ervaren.

Maar de angst blijft ook omdat ik dat nog altijd niet heb kunnen verwerken, waarom, waarom toch ik lag daar zo hulpeloos, iemand die een rugoperatie heeft gehad, zou mij nog beter begrijpen.

Toch ben ik blij dat ik toen niet van de trap ben gesprongen maar ja ik ben van Vlaams Brabant en dit gebeurde in een Brussels ziekenhuis. Ik wil graag onbekend blijven toch naar de buitenwereld.

Getuigenis 7

Door zijn begrip en zijn vriendelijkheid

was dat korte vreemde gevoel van bij het begin van het onderzoek snel weggemoffeld.

Voorwoord bij getuigenis 7: dit verhaal, reeds bestaande van voor onze oproep tot getuigenissen, telde oorspronkelijk 9 bladzijden, dat door de bijzonder gedetailleerde beschrijvingen, in overleg met de getuige, tot deze 5 bladzijden kon herleid worden.

1ste Consultatie

Aangezien ik onvoorziën ongesteld ben, is er enkel een kennismaking en een bespreking van mijn gynaecologisch probleem: ik heb teveel bloedverlies tijdens de menstruatie wat resulteert in bloedarmoede en op Kerstdag heb ik een bijkomende acute vaginale bloeding gehad die ik grotendeels heb kunnen stelpen met Exacyl ampullen.

Het probleem bestaat al meerdere jaren maar doordat er geen aanwijzingen zijn dat de baarmoeder ziek zou zijn, wil ik even bespreken wat ik kan doen om de bloedingen te verminderen zonder mijn baarmoeder te laten wegnemen.

Ik heb wel het bijkomende probleem dat ik emotioneel reageer op hormoonpreparaten.

Ik zeg hem ook dat ik sinds een onderzoek in het slaaplabo, ½ co Trazolan van 100 mg neem 's avonds en dat ik enkele jaren ½ co Cipramil 20 mg genomen heb maar dat ik die, gezien de start van Trazolan, nu aan het afbouwen ben en dat ik het bijna volledig afgebouwd heb zonder enig probleem.

Heel de tijd van de consultatie is de dokter zeer vriendelijk, lijkt geïnteresseerd en vooral zéér meelevend met mijn situatie van cvs. Het gebeurt zelden dat je hiervoor veel begrip krijgt dus dat doet heel veel deugd.

Hij had zeer veel aandacht voor mijn klachten en problemen met cvs en stelde hierover meerdere vragen en hij toonde veel begrip voor het feit dat ik emotioneel (met kwaadheid, verdriet en depressieve buien) reageer op hormonale behandelingen (voor dit laatste heb ik naar mezelf toe maar weinig begrip).

Hij gaf mij echt het gevoel dat ik er mocht zijn zoals ik ben: vlug emotioneel en met de problematiek van cvs. En dat hij mij ging helpen om dit overvloedig bloedverlies op te lossen.

Ik moest om een mammografie en een bloedonderzoek en maakte een nieuwe afspraak voor de resultaten en het gynaecologisch onderzoek.

Mijn dochters die wisten van mijn consultatie en een tweetal vriendinnen vertel ik enthousiast dat ik een heel goede gynaecoloog gevonden heb.

Tweede afspraak bij Dr.X later in die maand

Ik ga naar mijn tweede afspraak met een goed gevoel door het eerste goede contact.

Bij het begin van het onderzoek (ik lig juist op de onderzoekstafel) komt hij ter hoogte van mijn borsten, vraagt of ik kleine hoeveelheden melkafscheiding heb (wat ik ontken omdat ik dat volgens mijn weten niet heb). Hij begint heel erg in mijn tepels te knijpen waardoor er uiteindelijk na veel moeite 2 druppels vrijkomen. Hij zei dan: *Zie je wel, dat is heel typisch voor als je Cipramil inneemt.* Hij begint nogmaals te knijpen en ik zeg, ja, als je zo knijpt kan dat wel zijn maar ik ben

daar niet mee bezig, trouwens is dat belangrijk? Is dat verkeerd?

Waarop hij antwoordt: neen, ik keek maar omdat het bekend is in geval van Cipramil.

Tot daar dit voorval.

Hij gaat over tot het vaginaal onderzoek maar start met het grondig onderzoeken van mijn clitoris.

Ik ben 44 jaar en heb al meerdere gynaecologen gehad (mede door verhuis en doordat mijn gynaecoloog wegens ziekte zijn praktijk moest stoppen) maar ik had nog nooit een gynaecologisch onderzoek gehad dat begon met het onderzoeken van mijn clitoris.

Ook als verpleegster ben ik van de noodzaak hiervan niet op de hoogte.

Ik voelde mij hier wat vreemd bij en zei hem dat ik daar geen klachten had waarop hij zei, ja, maar je bent hier toch om alles grondig na te kijken en je probleem op te lossen. Kort daarop ging hij toch over tot het vaginale onderzoek. De rest van het onderzoek gebeurde naar mijn gevoel respectvol. Hij deed ook een echografie.

Door zijn begrip en zijn vriendelijkheid was dat korte vreemde gevoel van bij het begin van het onderzoek snel weggemoffeld.

Toch had ik nadien enkele keren dat ik mij het vreemde gevoel herinnerde van het overdreven knijpen in mijn tepels (die nog een hele tijd pijn hebben gedaan) en het eigenaardige clitorisonderzoek. MAAR mijn nood aan begrip voor mijn cvs-problematiek was zo groot dat zijn begrip en vriendelijkheid al de rest uitvaagde.

Postoperatieve controle bij Dr.X

Ik vertel de dokter dat het fysiek heel goed gaat met mij: geen koorts, wel enkele dagen bloeding maar die is gestopt, geen buikpijn maar wel een lichte irritatie vooraan mijn vagina.

Geen jeuk, wel een licht branderig gevoel maar dat er toch niet thuishoort. (een licht gekwetst zijn van de schede door de ingreep?)

Ik vertel hem ook dat ik serieus last heb van stemmingswisselingen waarvoor ik mijn psychiater de dag voordien gecontacteerd heb. (Ik ben bij die psychiater in behandeling voor het omgaan met mijn zeer invaliderende cvs.)

Ik vertel hem hoe ik psychisch in de war ben omdat ik mij heel de week zéér verdrietig heb gevoeld en ik me kwaad maak omdat ik niet verdrietig wil zijn. Het verdriet dat boven komt is zo groot en bedreigend dat ik het wil ontkennen, ik wil me goed voelen want met mijn verstand is er geen reden om zo verdrietig te zijn. Ik vertel hem dat de psychiater gezegd heeft dat het mogelijks door de algemene verdoving komt. Dr.X stelt het in twijfel omdat de verdoving maar kort was.

Hij begint zijn onderzoek weer met een onderzoek van de clitoris, waarop ik zeg dat het niet zo vooraan is maar aan de ingang van de schede. Hij kijkt enkele seconde naar de ingang van de vagina en zegt dat daar niets te zien is. Ik beaam dat die branderigheid inderdaad maar licht is (en trek volledig mijn eigen gevoel in twijfel). Hij keert terug iets naar boven en ziet dat één van de draadjes op het plekje waar het pigmenteerde huidletsel werd verwijderd wat problemen geeft. Hij verwijdert één draadje. Onmiddellijk daarna gaat hij terug naar mijn clitoris en begint daar (sorry voor de uitspraak maar er is geen ander woord voor)

te prutsen. Ik herhaal dat ik daar bovenaan geen irritatie of branderigheid heb.

Hij zegt iets in den aard van: Ja maar ik zie hier toch enkele haartjes die hier vastzitten en die kunnen ook de oorzaak zijn van die branderigheid. Ik lig te denken dat die branderigheid niet **daár** is maar ondertussen neemt hij een wattenstaafje in zijn rechter hand, neemt wat glijmiddel en begint te wrijven over mijn clitoris terwijl hij met zijn linker hand de huid rond de clitoris wegtrekt. Een rechtstreekse aanraking die mij onaangenaam is.

Hij vraagt of het niet teveel pijn doet en ik zeg hem dat het wel vervelend is maar dat het niet echt

pijn doet. Ik vertel hem dat ik mij zelf geschoren heb voor de ingreep maar dat ik toch nog nooit daar last van gehad heb want dat ik mij anders ook soms scheer. Hij antwoordt met een verhaal. Hij zegt iets in de aard van: *Ja, maar zo'n haartjes kunnen wel irriteren want ken je zo het syndroom uit de eerste wereldoorlog?* Ik ben nog zo dwaas om na te denken wat dat zou kunnen zijn, terwijl hij nog ritmischer en heftiger over mijn clitoris wrijft en hij regelmatig wat glijmiddel bijvoegt. Hij herhaalt de vraag en ik lig maar te denken welk syndroom dit zou zijn en dat ik als verpleegster eigenlijk zou moeten kennen. Ik zeg dat ik het niet weet en hij begint het verhaal te vertellen dat in de eerste wereldoorlog de kussens in de legerjeeps met stro gevuld waren en dat de soldaten daar uren en dagen op stro zaten waarvan de uiteinden in hun zitvlak prikten en zodoende waren er veel soldaten die fistels ontwikkelden. *Ja, zo gaat dat als iets puntigs lange tijd op eenzelfde plaats prikt en zo zullen deze haartjes jou wel ongemak veroorzaakt hebben, maar kijk we zullen ze even verwijderen maar ze zitten nogal vast.* Hij werkt heel de tijd vlijtig voort en ik besef dat ik mij hier serieus moet inspannen om niet seksueel geprikkeld te worden door zijn *behandeling*. Dit mocht echter niet gebeuren dus ik concentreer mij op de controle van mijn geslachtsdelen (wat mij vrij aardig lukte). Ondertussen hoor ik hem af en toe zeggen: *hier is er nog eentje* waarop hij zijn wattenstaafje afveegt aan het plasticje waarin het verpakt zat (of toch zoiets). Even later zegt hij zuchtend och! die lampen geven toch veel warmte want aan zijn rechter schouder stond de lamp om mij te onderzoeken en hij verplaatst de lamp wat weg van hem. Op dat moment (de behandeling is dan ongeveer 10 min bezig) ben ik ervan overtuigd dat hij echt opgewonden geraakt door wat hij daar allemaal aan het prutsen is en ik zeg zoiets van *nu zal het wel in orde zijn zeker?*

Hij antwoordt: *Hou nog even vol, nog eentje en dan heb ik ze allemaal denk ik* en hij neemt nog wat glijmiddel.

Ik begin meer en meer te beseffen wat hier aan het gebeuren is en onderbreek 5 min later zijn *behandeling*.

Met mijn hoofd naar beneden van schaamte kom ik van die tafel en kleed me zo snel mogelijk aan (de verwarring in mij is uiterst uiterst groot). Terwijl ik mijn broek aandoe komt hij bij mij en toont mij het stokje *zie je dat het allemaal kleine haartjes zijn?* maar hij toont mij de houten achterkant van het stokje terwijl het wattengedeelte onderaan in het plasticje zit.

Ik probeer te kijken, zie een stokje en ben veel te verward en knik gewoon van ja.

Hij zegt me nog van de volgende keer meer op te letten als ik me scheer maar als ik er last van heb dat ik altijd mag langskomen. Ik heb zo goed als geen herinnering aan het moment dat ik van die tafel spring en het moment dat ik op straat sta. Ik weet wel dat ik even dacht *ik moet naar de huisarts* waarop ik tegen mezelf zei om niet zo belachelijk te doen want er was niets gebeurd. Ik zeg tegen mezelf dat ik niet moet doen alsof ik verkracht ben (al voel ik me zo wel). Ik blijf in de verwarring door afwisselende gevoelens van misbruik en ongelooft.

Onverwachte consultatie bij vrouwelijke gynaecologe.

Omdat de samenwerking met mijn psychiater in mijn nieuwe woonplaats mij niet zo lag, had ik 2 weken voordien een afspraak bij een andere psychiater gemaakt.

Toen ik op de praktijk aankwam, bleek dat zijn vrouw gynaecologe is en dat ik stond opgeschreven voor een consultatie bij haar i.p.v. bij haar echtgenoot.

TOEVAL BESTAAT NIET !!!

Ik maakte van de gelegenheid gebruik om na te gaan in hoeverre ik de behandeling van Dr.X verkeerd interpreteerde (lees ontkende) of dat mijn gevoel van misbruik terecht was.

Wanneer ik echter samen met de vrouwelijke gynaecologe de feiten naast elkaar legde, was het heel duidelijk dat er misbruik gebeurd was. Daarbij was het heel duidelijk dat Dr.X weet had van

mijn emotionele verwarring en daar misbruik van gemaakt heeft. Maar het is niet omdat je groot verdriet hebt dat je je niet bewust bent van wat er gebeurt. Ik begrijp nu niet hoe ik dit (mede als verpleegster) heb kunnen laten gebeuren. Bewijzen heb ik niet, maar we besloten dat het goed zou zijn de feiten te noteren voor het geval er nog andere vrouwen zijn die zich misbruikt voelden na een consultatie bij Dr.X.

Naar mijn gevoel ben ik geen alleenstaand geval, daarvoor zit er teveel duidelijke manipulatie en patronen in het gebeuren.

Ik had later nog een telefonisch contact met de vrouwelijke gynaecologe waarin ze mij vraagt of ik eventueel bereid ben een proces verbaal te laten opstellen. Ik zeg dat ik er zal over nadenken.

.....De huisarts had reeds een verslag ontvangen van de postoperatieve controle bij Dr. X.

Hierin vermeldt Dr.X dat hij haartjes in de clitorale zone heeft weggehaald, hij meldt wel dat die zone geïrriteerd was, ik kan u verzekeren dat die zone pas heftig geïrriteerd was ná zijn behandeling en niet daarvoor.

Ik kan het ook niet nalaten u er attent op te maken dat Dr.X zelf schrijft dat ik de klachten aangeef vooraan IN de schede en niet vooraan de vulva of ter hoogte van de clitoris.

Waarom behandelde hij dan mijn clitoris?????

Hoewel het niet mijn bedoeling was over het gebeuren te spreken met mijn mannelijke huisarts gebeurde het volgende: de huisarts vraagt naar aanleiding van het verslag wat de gynaecoloog juist gedaan heeft. De vraagtekens staan op het gezicht van mijn huisarts te lezen. Ik vraag of hij al gehoord had van zo'n soort behandeling, hij antwoordt iets in de aard van: *Ik weet niet juist wat hij gedaan heeft ...* en ik begin te huilen en heel het verhaal komt eruit.

Ik ben terug wat in de war als blijkt dat ik geen urine-infectie heb. Ik blijf nog meer dan een week rondlopen met de Na 3 dagen de crème te gebruiken is mijn vaginale irritatie met 70 % verminderd, na 5 dagen zo goed als weg.

Tenslotte wend ik mij tot mijn dochter en vraag of zij mij kan opvangen. Ik verblijf 2 weken bij haar met zeer veel dagelijkse gesprekken en 1 week bij mijn ouders (die nog steeds van niets weten) omdat ik nog steeds niet alleen kan zijn en ondertussen tracht ik het gebeuren te benoemen en te plaatsen om het tenslotte los te kunnen laten. Maar mijn geweten blijft knagen: wat is mijn deel van de verantwoordelijkheid hier?

Had de vrouw voor mij haar verantwoordelijkheid gedragen, was ik misschien gespaard gebleven tenslotte is mijn leven zo al genoeg beproefd. Ja, als ik kon verhinderen dat het bij een volgende zou gebeuren... ik maak een afspraak bij mijn vroegere psychiater in de stad waar ik vroeger woonde. Zij geeft mij de tip om de Orde der Geneesheren te contacteren en daar te informeren wat ik kan doen. Op 23 juni 2003 heb ik de Orde gebeld en heb ik afgesproken dat ik heel mijn verhaal zou opsturen. Ik hoop dat een volgend slachtoffer gespaard blijft als het ondertussen al niet te laat is.

Tien maanden na de feiten (= 8 maanden na de aangifte)

Op 11 februari wordt ik uitgenodigd maar dit wordt telefonisch vervroegd naar 9 februari 2004.

Ondertussen heb ik 10 maanden gewerkt aan de verwerking van het misbruik (ondermeer door dagbehandeling) en sta ik sterk in mijn schoenen tijdens het verhoor. Ik heb zelf niets meer te verliezen (of ze me nu geloven of niet) ik kan enkel winnen dat er andere slachtoffers volgen.

Het verhoor verloopt naar mijn idee respectvol hoewel de opperste macht blijkbaar nog steeds bij de mannen ligt. Was er nu niet 1 vrouwelijke advocaat of arts beschikbaar? Het is geen lachertje om voor 5 mannen in detail te getuigen dat je als vrouw seksueel misbruikt bent. Daar ik verpleegster ben had ik het voordeel gemakkelijker over lichamelijke zaken te praten en had ik de gewoonte t.o.v. dokters de dingen bij de naam te noemen. Zij gaven me ook voldoende ruimte om

mijn verhaal te doen en er werd echt geluisterd maar er waren ook de directe genante vragen: Hij had mij toch niet gepenetreerd? Waarom heb ik het laten gebeuren? Waarom heb ik niet gezegd te stoppen? Welke handeling stelde hij nu precies? enz.

Gelukkig was ik héél zeker van mijn zaak en daarom had ik mij heel grondig voorbereid én stond mijn dochter erop om mij te begeleiden en dat gaf mij héél veel steun, anders was ik helemaal geïmponeerd geweest. Zonder advocate zou ik dit nooit meer doen!

Uiteindelijk teken ik wat de secretaris genoteerd heeft en wordt er mij een kopie beloofd.

MAAR ...VERDERE GEVOLGEN

Het was zeer goed dat ik gesproken had over het misbruik i.p.v. zulke zaken in de doofpot te steken, in de slachtofferrol te blijven steken en zo mee te werken aan het herhalen van seksueel misbruik. De dagen na het verhoor voor de Orde werd het me nog meer en meer duidelijk hoe juist het was om het allemaal uit te spreken. Al was het een haast onmogelijke opdracht geweest voor mij. Dankzij begeleiding van goede dokters en de hulp van God had ik het gehaald.

Door als volwassene mijn verantwoordelijkheid op te nemen en het voorval aan te geven, durfde het kind in mij ook haar verhaal te doen. Enkele dagen na het verhoor kwamen er herinneringen en flashbacks naar boven van enkele misbruiken door mijn oom naar mij toe tijdens mijn eerste levensjaren. Laatste herinnering ben ik 5 jaar.

Voordien herinnerde ik me NIETS van deze kinderervaring (omdat ik zo klein was) maar door het trauma van het misbruik van Dr. X en het spreken over dat misbruik kwam het boven.

De herinneringen brachten mij zó van slag en vroegen zóveel energie van mijn zieke lichaam dat ik mij genoodzaakt zag om in opname te gaan zowel om op zoek te gaan naar de waarheid van mijn levensverhaal als voor de verwerking van al wat er gebeurd was.

Zware gevolgen door het onverantwoordelijk, grensoverschrijdend misbruikend gedrag van Dr. X.

Wat het misbruik van Dr. X emotioneel allemaal meebracht kan ik moeilijk onder woorden brengen. Eerst is er de verwarring, dan komt de ontkenning erbij, ongelooft, schaamte, schuldgevoelens want ik heb het toch laten gebeuren!!! Dan zijn er de zelfverwijten ook nog. Ik voelde me wegglijden in angst en wantrouwen t.o.v. iedereen, je kijkt constant over je schouder, ... en dan uiteindelijk de kwaadheid!

Die verlossende kwaadheid die zegt *dit pik ik niet!!!... dat doe je niet met mij!!!*

De opvang die ik kreeg door de vrouwelijke gynaecologe en mijn psychiater bepaalden dat ik kon opkomen voor mezelf.

Maar naast het *opkomen voor jezelf* blijf je natuurlijk ook zitten met de wonde. Alle inzichtelijke therapie is nodig om helderheid te geven en legt ieder stukje van de wonde bloot en brengt het in kaart maar geneest ze niet. Dat is de reden waarom ik mijn opname stopgezet heb, ik had een grote behoefte aan heling en dat lukte me niet in die omgeving. Héél véél liefde is er nodig om dat te helen en die liefde is zó moeilijk om op te brengen als je boos bent op jezelf omdat het gebeurd is. Ik had de liefde van mijn dochters want anders had ik het als alleenstaande niet gehaald. Maar bovenal helpt Gods Liefde mij om de brokken te helen, vooral die brokken uit het verre verleden dan. Het boekje *Van wonde naar verwondering* van Ria Weyens heeft me hierbij heel veel geholpen! De grote finale van het helingsproces is de vergeving.

Als mens kan ik zoiets niet vergeven... toch vraag ik oprecht aan God of Hij de vergeving in mij wil laten plaatsvinden want dan pas ben ik er vrij van!

Getuigenis 8

Tegenover vrienden en kennissen ging hij er prat op dat hij op 14 dagen iedere vrouw kon temmen en kweken.

Wat er tussen onze vier muren gebeurde, wist niemand...

Mijn echtgenoot was ruim 30 jaar tevens mijn huisarts. Als oudste zoon van twee uit een eenvoudig schrijnwerkersgezin, vond hij, dat hij het niet slecht getroffen had met een enige dochter uit een welstellend, doch spaarzaam gezin.

Toen we trouwden had ik een goede job en na een jaartje kregen wij een zoontje. Mijn echtgenoot moest nog studeren en nadien zijn legerdienst vervullen.

Toen zijn praktijk opgericht werd, moest ik van hem thuisblijven. Ik zat letterlijk gebonden aan huis, want er moest constant iemand aanwezig zijn voor zijn patiënten. Ik werd niet ingeschreven, dat was *te duur*. Met een dochtertje erbij vormden wij schijnbaar het ideale doktersgezin.

Toen ik voor een derde maal zwanger was, verplichtte hij me tot het nemen van een pilletje om de vrucht af te drijven. Zijn groeiende praktijk was niet combineerbaar met de zorg voor een derde kindje erbij. Een ramp, toen deze pil niet de gewenste uitwerking had! Ik werd onmiddellijk voor de keuze gesteld: scheiden of abortus! Wat moest ik beginnen? Zwanger van een, zoals hij beweerde, zwaar gehandicapt kind, door die pil, daarbij nog twee kindjes en geen werk?

Tot de dag van vandaag beklag ik mij het innemen van die pil alsook die abortus.... De scheiding is er na zoveel jaren toch van gekomen. Ik mocht en durfde er met niemand over praten, ook niet over de klappen die de kinderen en ik regelmatig kregen indien zijn bevelen niet correct uitgevoerd werden. Bij velen staat hij bekend als een zéér autoritair iemand, neem daar nog de alcohol bij en je weet al genoeg.

Tegenover vrienden en kennissen ging hij er prat op dat hij op 14 dagen iedere vrouw kon temmen en kweken. Wat er tussen onze vier muren gebeurde, wist niemand...

Van mijn ouders kregen we een mooie som geld, een bouwplaats, meubels... bovendien stelde vader zich hoofdelijk borg voor ons.

Bij het overlijden van moeder ging hij zonder mijn medeweten aan vader vragen om het ouderlijk huis op ons te zetten, wat pa uiteraard weigerde.

Toen vader herstelde van een herniaoperatie drong mijn man aan om vader te laten opnemen in een rustoord. Ik weigerde. Herhaaldelijk vielen klappen en vuistslagen. Op warme dagen liep ik met lange mouwen zodat men niets zou kunnen merken van de blauwe plekken.

Driemaal per week kwam vader om zijn bordje warm eten om het vervolgens in zijn microgolf op te warmen. De hoeveelheid werd telkens gecontroleerd door mijn echtgenoot en per schoteltje diende ik 5 euro te vragen. Toen mijn man erachter kwam dat zijn wil niet steeds werd ingewilligd, kieperde hij op een schandalige wijze mijn vader buiten !

Toen hij ook met de inhoud van onze bankkluis weg was en mijn volmachten op de rekeningen ingetrokken had, wendde ik mij tot een advocaat. Hiervoor kreeg ik nogmaals slagen en deze keer belde ik de politie, de dokter van wacht en een vriendin. Op eigen risico bleef ik nog thuis wonen

ondanks de geladen revolver die hij in zijn nachttafel bewaarde. Ik wou niet zomaar weglopen om dan mijn rechten te verliezen.

Vroeger kreeg ik per week een bedrag om de inkopen te doen, nu kreeg ik zelfs niets meer en had nog enkel een brood en een pot confituur. In de ijskast van zijn praktijkruimte ontdekte ik zijn boodschappen : hesp, kaas, chocolade....

's Middags ging hij nu op restaurant en vroeg daar een ticket als bewijs dat ik zijn eten niet meer maakte. Zeven propere hemden nam hij uit de kast, verfrommelde ze en ging ermee naar de droogkuis. Ook hier vroeg hij een ticket als bewijs dat ik ook de was niet meer deed.

Dankzij ontelbare schatten van vrienden heb ik de stap gezet en voel me gelukkig nu. Bij de kinderen en de vrienden kan ik dag en nacht terecht.

Hij blijft me echter pesten. Er zijn nog zoveel andere erge dingen gebeurd tijdens mijn huwelijk. Ja, ik was te braaf en te onnozel zoals iedereen zegt...

Ik vraag mij af of deze *dokter* nog patiënten zou overhouden mochten ze van deze *praktijken* op de hoogte zijn.

Geld is het enige dat telt voor hem. Zelfs de kinderen mochten het ondervinden.

Ik draag deze bundel op aan alle slachtoffers van grensoverschrijdend gedrag.

"Ik hoop dat het ertoe bijdraagt dat zij dit gedrag in de toekomst niet meer hoeven te ondergaan. Ik hoop ook dat het hen leert om vrij te verwoorden wat hen werkelijk overkomen is. De schuld ligt immers niet bij hen.

Graag en genegen bedank ik Nelly, Jeanette en Jessica die mij van bij het begin hielpen bij de verwezenlijking van dit initiatief. Mijn persoonlijke dank gaat ook uit naar iedereen die ons hielp bij de voorbereidingen van deze bundel en de studienamiddag, in het bijzonder naar de medewerkers van Similes én mijn levensgezel Stéphane. Zij sprongen in het kader van deze samenwerking bijzonder aardig en geduldig om met mij. Ook dank aan Gérard, Hge, Jeanette en Jill die de gedichten aanbrachten voor deze bundel. Tenslotte nog hartelijk dank aan een anoniem slachtoffer, aan Triodosbank en aan Bioshop Den Teepot te Brussel voor de sponsoring - Rafaël Daem"

Niets uit deze bundel mag overgenomen of gekopieerd worden zonder schriftelijke toestemming van het bestuur van UilenSpiegel vzw of Similes vzw.